

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXV

Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SAUSIS — JANUARY 2, 1981

Nr. 1

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TTG Katalikų Komitetas NEGALIMA ATSIKAITI RELIGINĖS LAISVĖS

Tikintųjų Teisėms ginti
KATALIKŲ KOMITETAS
1980 m. birželio 21 d.
Nr. 33

Lietuvos KP Centro Komitetai
(Tėsinys)

Kai sulygini Religijų reikalų tarybos įgaliojimus reklamuojamą „visišką laisvę religijos klausimais“ su II Vatikano susirinkimo „Religinės laisvės deklaracija“, tai iškart pasidaro aišku, kad religija Lietuvoje šiuo metu yra skaudžioje nelaisvėje. Tarybinė propaganda kalba tik apie galimybę tikėti ar netikėti, keisti tikėjimą ir praktikuoti religinius kultus. O kur teisė skleisti savo tikėjimą žodžiu ir raštu, kur laisvė statyti bažnyčias, įsigyti parapijos turtą ir juo naudotis? Kur teisė steigti auklėjimo kultūros, labdarės ir socialines draugijas? Kur laisvė dėstyti moksliniams tikybą? Kur spaudos, radijo ir televizijos laisvė? Kur laisvė religinėms organizacijoms ir vienuolynams? Kur laisvė steigti savas mokyklas ir universitetus? Ko verta ta „visiška religinė laisvė“, jei mokytojai, įvairūs pareigūnai ir kt., tarsi žulkiai, vyksta slapta kur nors į bažnyčią, kad niekas nepažintų ir nereikėtų nukentėti? Ar galima nuslėpti tikintųjų žmonių diskriminaciją tarybinėje Lietuvoje, kai apie šitai žino visas pasaulis? Pats Religijų reikalų tarybos įgaliojimas Anilionis žino, kad prie tarybų valdžios nebuvo atspausdintas nė vienas religinis paveikslas, o per 40 tarybinės valdžios metų pasirodė vos viena Katedrų laida ir ji galėjo gauti vos 2 procentai tikinčiųjų, pvz., Seredžiaus parapija — 4000 tikinčiųjų — gavo 50 katekizmo, Eržvilko parapija — 3000 tikinčiųjų — gavo vos 20 egz. Be to, dar pats įgaliojimas 1500 katekizmų pasiėmė „savo reikalams“. Katedrų sugadinimas nekorkybiskomis iliustracijomis. Kadangi nė vienoje dabar išleidžiamoje tarybinėje knygoje nėra tų iliustracijų, kyla mintis — ar ne tyčia šitaip padaryta?

Jei tarybų Lietuvoje yra pilna religinė laisvė, tai kodėl tikintieji, išdrįsę ginti savo tikėjimą, atsidūrė už grotų, tarsi būtų didžiausi nusikaltėliai, pvz., Petras Plumpa, Nijolė Sadūnaitė, Ona Vitkauskaitė, Genovaitė Navickaitė ir kt.

Mes, katalikai, negalime atsisakyti tikros religinės laisvės ir priimti tarybinę religinės laisvės

sampratą. Todėl tarybinės valdžios atstovams nereikėtų stebėtis, kad mes reikalaujame tikros religinės laisvės ir dėl šio reikalo esame pasiryžę eiti į kalėjimus, net mirti, kaip tai padarė ne vienas lietuvis katalikas. Tarybinėje Lietuvoje visada bus trintis su valdžia, jei katalikams nebus suteikta tikėjimo laisvė pagal „Religinės laisvės deklaraciją“. Jei Demokratinėje Vokietijoje katalikai turi savo spaudą, leidžia knygas, net laikraščius, stato bažnyčias, moko moksleivius religijos tiesių, turi vienuolynus, o lenkai — net katalikišką universitetą, tai kodėl pas mus šito nebėra? Religijų reikalų tarybos įgaliojimas kasmet dekanams diktuoja įsakymus: „Nemokykite vaikų katekizmo! Neleiskite vaikų procesijas! Neleiskite vaikams patauti Mišiose!“. Net per Vėlines neleidžiama su procesija nueiti į kapines. Už elektrą bažnyčios moka valstybei šešis kartus daugiau negu elininiai piliečiai. Kai Šv. Tėvas buvo atvykęs į Lenkiją, iš kaimyninės Lietuvos niekam nebuvo leista nuvykti į Jo sutikti. Išvada aiški — mums yra duota tiek laisvės, kiek jos duoda katinas pelei, kol su ja žaidžia. Religijų reikalų tarybos įgaliojimo straipsniai spaudoje yra ne kas kita, kaip noras Lietuvos katalikus užliūliuoti valdžios ateizmo nelaisvėje.

(Bus daugiau)

Nekaip vertina Carterio patarėją

Washingtonas. — Buvus valstybės departamento valdininkas, spaudos ryšininkas Hodding Carter paaikšino spaudai, kodėl stebėjimos prezidento Carterio užsienio politika atrodė nepastovi, silpna. Vieną mėnesį prezidentas priimdavo patarėjo Brzezinskio patarimus, o kitą mėnesį — valstybės sekretoriaus Vance poziciją. Dažnai tarp tų dviejų patarėjų būdavo nuomonių skirtumų. Tai atsiliepėdavo į užsienio politiką, klaidindavo, sumaišydavo sąjungininkus, pasakojė Hodding Carter.

Nacionalinio saugumo tarybos pirmininkas Zbigniew Brzezinski, Hodding Carterio nuomone, buvęs „antros eilės mastytojas“, susirūpinęs savęs iškelimu, savo planų pravedimu. Jis daug prisidėjo prie Amerikos užsienio politikos nepastovumo ir įspūžio, kad ta politika visiškai subyrėjo, pasakė buvus valstybės sekretoriaus tarnautojas.

Greit pabrangs JAV gazolinas

Logos. — Nigerija, kurios naftos daug perka JAV, paskelbė, jog nuo sausio 1 d. jos nafta kainuos 40 dol. už 42 galionų statinę. Visa eilė kitų naftos valstybių paskelbė kainų pakilimus. Apsakčiūta, kad naftos kainų pakilimas pabrangs Amerikoje gazoliną apie 7 centus už galioną. Pabrangs ir šildymo alyva. Daugiau naftos Amerika perka iš Saudi Arabijos, o po jos — iš Nigerijos.

Antradienį į ligoninę paguldyta buvusio prezidento Harry Trumano našlė Bess Truman, 95 metų amžiaus.

Du galingiausi šių dienų Lenkijos vyrai: katalikų Bažnyčios primas kardinolas Stefanus Višinskis ir nepriklausomųjų profesinių sąjungų „Solidarnose“ centro prezidento pirmininkas Lech Walesa.

Isakė didinti ūkio gamybą

Varovai skatina „gamybinį aktyvumą“

Vilnius. — Besiruošdama komunistų partijos 26-tam suvažiavimui, Kremliaus vadovybė jau paskelbė ateinančių penkerių metų „Pagrindines ekonominio ir socialinio vystymo kryptis“. Kaip jau rašyta, tose „kryptyse“ ok. Lietuvos vadams įsakta padidinti žemės ūkio produkciją, ypač javų, gyvulininkystės ir pieno ūkio srityse 8 — 10 nuošimčių. Kad būtų visiems aišku, ko partija nori, buvo surengti „užsiėmimai vadovaujančių partinių ir tarybinių kvalifikacijos kėlimo institute“. Tuos užsiėmimus baigė „respublikinių kraštų, sričių laikraščių redaktoriai, respublikinių partinių žurnalų redaktoriai, sąjunginių respublikos informacijos agentūrų direktoriai, daugelio leidėjų direktoriai ir redaktoriai“.

„Tiesa“ praneša, kad „didelis dėmesys buvo skiriamas pastangoms didinti spaudos vaidmenį toliau skatinant politinį ir gamybinį darbo žmonių aktyvumą, plečiant socialistinį lenktyniavimą, darbo efektyvumo didinimą ir jo kokybės gerinimą vadovaujantis CK plenumo nutarimais, draugo L. Brežnevo nurodymais“.

Ši „Tiesos“ straipsnį „Mokėsi žurnalistų kadrui“ už kelių dienų sekė „Kinematografininkai — partijos suvažiavimui“. Jame irgi rašoma, kaip ok. Lietuvos kino studijoje ruošiamasi komunistų partijos suvažiavimui. Kino žurnalas irgi vykdyt varovo uždavimus. „Bus sistemingai pasakojama, kaip vykdomi socialistiniai įsipareigojimai partijos suvažiavimui“, rašo „Tiesa“.

Tarp „Pagrindinių kryptių“, kurios įsakė didinti mėsos, duonos, sviesto gamybą, trumpai įsąkoma: „Geriau rengti masinių profesijų kadrus žemės ūkiui“. Steigiamos profesinės technikos mokyklos. Trakų rajono Aukštadvario mokykloje rengiami trijų specialybių kvalifikuoti darbininkai — platus profilio traktorininkai, mašinistai, elektromontieriai ir mechaninio melžimo meistrai operatoriai.

Balbieriškyje ruošiami galvijų penėjimo kompleksų opera-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Buvus valstybės sekr. Kissingeris pareiškė Egipte, jog būsimas prezidentas Ronald Reagan visa energija tes Camp David sutartyje pradėtą Egipto — Izraelio taikos procesą. Kissingerio nuomone, taikai pasiekti nėra didelių kliūčių. Dabartinius nesutarimus nesunkiai galima išlyginti.

— Izraelis atidarė naują žydų sodybą Vakariniame krante, netoli Jericho miesto.

— Nuo vasario 1 d. Lenkijoje bus įvestos maisto kortelės, kurios liks mėsą, jos gaminius ir sviestą. Kiekvienas lenkas gaus per mėnesį: 6,6 svarų mėsos, 6,6 sv. dešrų ir 4,4 sv. sviesto. Žurnalas „Zycie Gospardarce“ rašo, kad maisto normavimas yra reikalinga blogybė, kuri padės išspręsti ekonominis sunkumus.

— Irano-Irako karas vyksta jau 100 dienų. Didžiausi mūšiai įvyko šiaurinėse kurdų apgyventose provincijose.

— Salvadoro kariuomenė suėmė smūgi sukilėlių jėgoms prie Dulce Nombre de Maria miesto. Didžioji sukilėlių dalis pabėgo per sieną į Hondurasą. Savima, kad tarp sukilėlių yra Kubos, Nikaragvos ir Panamos komunistų.

Japonai daugiau išleis gynybai

Washingtonas. — Gynybos sekretorius Harold Brown kritikavo Japonijos vyriausybę, paskelbusią, jog 1981 metais japonai padidins savo lėšas gynybai 7,6 nuoš. Iš viso gynybai skiriama 11,5 bil. dol., nors senesniai Japonijos vyriausybės žadėjo sekretoriui Brownui padidinti lėšas 9,7 nuoš.

Prezidento Carterio vyriausybė darė spaudimą Europos sąjungininkams ir Japonijai daugiau rūpintis gynybos reikalais. Ypač Japonija, kuri yra pasaulio ekonominė galybė, galėtų skirti daugiau lėšų. Pagal visuminį gamybinį produktą, Japonija gynybos reikalams išleidžia 1 nuoš., kada Amerika, Britanija, Prancūzija skiria gynybai 5 nuoš. savo visuminio gamybinio produkto.

JAV gynybos kontrolės ir nusiginklavimo agentūra savo rapor-

Trumpas žvilgsnis į praėjusius metus

„United Press International“, baigiantis metams, praveda JAV dienraščių redaktorių tarpe balsavimą ir nustato, kurios žinios praėjusiais metais buvo svarbiausios. Pirmą dešimt svarbiausių žinių buvo: Reagano išrinkimas prezidentu, infliacija ir ekonominė padėtis, Irano — Irako karas, Lenkijos darbininkų streikai, Kubos pabėgėlių antplūdis, rasiniai neramumai Amerikoje, Abscam — Brilab skandalai, erdvėlaivio „Voyager“ atsiųstos Saturno nuotraukos ir Olimpiados boikotas.

Tarp žinių, kurios sudomina, sukrečia skaitytojus, dar įrašytos: ugnikalnio Mt. St. Helen išsiveržimas, Italijos žemės drebėjimas ir John Lennon nušovimas.

Salia tvsai Amerikai svarbių žinių, daugelis dienraščių pirmuosius puslapiuose paminėjo ir kitas.

Sausis.

— Protestai dėl sovietų invazijos Afganistane. Derybos Kinijoje ir jai prekybos lengvatų suteikimas. Panama Pakistanui. Irano rinkimus laimi Bani Sadras. Skelbiama JAV jūrų prekybos suvaržymas Sovietų Sąjungai. Atidaryta Izraelio — Egipto siena. Sovietų valdžia ištremia Andriejų Sacharovą iš Maskvos į Gorki. Sovietų agentai Vak. Vokietijoje pagrobia V. Cesiuoną. Kanada išgelbėjo iš Irano 6 amerikiečius diplomatus.

Vasaris

— Pasitraukia Olandijos karalienė, prasideda Olimpinės žiemos žaidynės Lake Placid. Liberalai laimi Kanados rinkimus. Teroristai pagrobia diplomatus Kolumbijoje, Rodezijoje rinkimus laimi juodųjų teroristų vadas Mugabe. Sunkiai suserga Jugoslavijos prezidentas Tito. Egipte atidaroma Izraelio ambasada. JAV prasideda pirminiai rinkimai.

Lenkijos teismas atidėjo sprendimą

Varšuva. — Aukščiausias Lenkijos teismas dėl techniško priežastų atidėjo sprendimą dėl naujos žemdirbių ir ūkininkų darbo unijos registravimo. Spalio mėn. žemesnis Lenkijos teismas atmetė ūkininkų unijos registravimo prašymą, sakdamas, kad ūkininkai yra darbdaviai arba savarankiški besiverčią piliečiai (self — employed), todėl unijos jiems nereikalingos. Ūkininkų organizatoriai įrodinėja, kad prieš penkerius metus pasirašyta Ženevos tarptautinė žemės ūkio darbo apsaugos konvencija liečia ir Lenkijos žemdirbius. Teisėjas įsakė palaukti sprendimo, kol bus oficialiai išverstas į lenkų kalbą minėtas Ženevos dokumentas.

Laukiama, kad šis ūkininkų ir vyriausybės ginčas baigsis kompromisu. Vyriausybė jau yra pažadėjusi privatiems ūkininkams daugiau lėšų mašinoms ir traktoriams įsigyti, didesnes kainas už produktus. Tačiau ūkininkai skundžiasi: „Mes tai jau esame girdėję“.

te tvirtina, kad 1978 metais visos pasaulio vyriausybės ginklams išleido 480 bil. dol. Vien Sovietų Sąjunga kariniams reikalams išleido 154 bil. dol., o Amerika — 108,4 bil. dol. Pasaulis ginklams išleido nuo II-jo Pasaulinio karo pabaigos apie 10,000 bil. dol., sa koma agentūros raporte.

Kovas

Sunkiai suserga buvus Irano šachas. Salvadore prasideda neramumai, nušaunamas arkivyskupas Romero. Čade prasideda civilinis karas. Buvus Irano šachas išvyksta į Egiptą.

Balandis

Perversmas Liberijoje, valdžią paima kariuomenės seržantas. Rodezija tampa Zimbabve. Nepasiseka bandymas išvaduoti įkaltus Irane. Iš pareigų pasitraukia valstybės sekr. Cyrus Vance. Nauja Olandijos karalienė. Iš Kubos pradeda plaukti pabėgėliai į Ameriką.

Gegužė

Senatorius Muskie tampa valstybės sekretoriumi, Popiežius lanko Afrikos valstybes. Mirė Jugoslavijos Tito. Britai išvaduoja Londone Irano ambasadą iš teroristų. Pietų Korėjoje kyla riaušės. Prasiveržia Mt. St. Helens ugnikalnis. Popiežius lanko Prancūziją, o Kinijos komunistų vadas — Japoniją. Islamo valstybių konferencija pasmerkia sovietų invaziją Afganistane.

Birželis

Japonijoje mirė premjeras Ohira. Pasireiškia JAV automobilių pramonės sunkumai. Prezidentas Carteris lankosi Europoje. Neramumai, įtempinimas Egipto — Libijos pasienyje. Jordano karalius Hussein lankosi Washingtone.

(Bus daugiau)

Iranas linkęs testi derybas

Teheranas. — Irako ministras kabineto reikalams Behzad Nabavi pareiškė spaudai, kad Iranas priims Amerikos siūlymus, jei jie atrodys tinkami Alžiro diplomatomams, kurie tarpininkauja šiame klausime. Amerika, kaip žinoma, atmetė Irano reikalavimą įnešti į Centrinį Alžiro banką 24 bil. dol. sumą. Šis Nabavi pareiškimas pakelia Alžiro diplomatinę grupę iš paprastų pasiuntinių ir tarpininkų iki ginčo dalyvių ir teisių, sprendžiančių, kas Iranui gali būti priimtina ir — kas ne.

Paklaustas apie būsimo prezidento Reagano piktus pareiškimus, kur Irano vyriausybę vadina „barbarais“, „grobikais“, Nabavi pasakė, kad Iranas nepriima rimtai Reagano pareiškimų. Reaganas mano, kad jis dar valdina Laukinių vakarų filmą. Jei Amerika nepatenkins Irano reikalavimų, amerikiečiai įkaltai bus teisiami, pareiškė ministras.

— Kinijos teisme kaltinamoji Mao Tse Tungo našlė Jiang prae, kad ją užstotų dabartinis komunistų partijos pirmininkas Hua Guofeng, tačiau jis atsisakė. Teismas baigtas, belieka paskelbti bauses. Spėjama, kad Mao našlė gaus mirties bausmę.

KALENDORIUS

Sausio 2 d. Bazilas, Eufrozina, Mažvydis, Gailutė.

Sausio 3 d. Florencijus, Genovaitė, Aimas, Liepsnelė.

Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:30.

ORAS

Debesuota, laukiama kritulių, temperatūra dieną 35 l., naktį 25 laipsniai.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-17294144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo 269-7557 60632

SVEIKINA!

— Draugo sporto skyriaus redakcija, linkėdama puikių šv. Kalėdų švenčių ir sėkmingų N. Metų savo skaitytojams ir bendradarbiams.

— SALFAS s-gos Centro valdyba su šv. Kalėdų šventėmis ir N. Metais, linkėdama savo sporto klubams, sporto darbuotojams, o ypač mūsų reprezentacinėms rinktinėms Australijoje kalėdinio džiaugsmo ir sportinės sėkmės!

O sportinės sėkmės ir stiprybės reikės visiems, nes

1981-ji metai žada būti vieni iš pačių veikliausių. Be reprezentacinių rinkinių Australijoje laukia sąjungos metinės žaidynės Baltimorėje, galutinis sporto leidinio medžiagos sutelkimas, sąjungos leidinio — biuletenio išleidimas, 7 dienų kursų kadru ruošti pravedimas, fiz. auklėjimo ir lavinimo pamokų liuanistinėse mokyklose įvedimas ir 1983 metų pasaulio lietuvių sportinių žaidynių org. komiteto ir provizorinės sporto programos sudarymas.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FIZINIO AUKLĖJIMO SĄJUNGAI

Sveikiname jus, lietuvių sportininkus Australijoje, šiemet švenčiančius savo organizuotos veiklos trisdešimt metų.

Mus džiugina, kad plačių vandenynų nuo tėvynės ir išeivijos didžiulios atskirti Australijos lietuviai per tiek metų sėkmingai tęsė lietuviškojo sporto tradicijas.

Drauge su jumis didžiuliamės jūsų darnia veikla ir našiais sportiniais bei lietuviškais atsiekimais.

Mes siunčiame jums Šiaurės Amerikos lietuvių sportininkų nuosirdžius linkėjimus geriausios kloties ateityje.

Svieiname prisiminime lieka

jūsų delegacijos šaunus pasirodymas pirmose Pasaulio Lietuvių sporto žaidynėse 1978 metais Toronte, Kanadoje. Užimegęs gražus bendravimas tarp Australijos ir Šiaurės Amerikos lietuvių sportininkų, taip kaip šiemetėje viešnagėje, buvusioje ir dar neabejotinai būsimose išvykose, mus abipusiai stiprina išeivijos kelyje ir mus sąmonina, jog, kur begyvenatume, esame vienos lietuviškos ir sportinės šeimos seserys ir broliai.

Ilgiausių metų lietuviams sportininkams Australijoje!

Pranas Berneckas,

Salfo centro valdybos pirmininkas

ISTORINĖ SPORTO ŠVENTĖ

Šios 31-sios Australijos lietuvių sporto šventės visi čia laukia su ypatingu užsidegimu, nes tai bus proga atsirevanšuoti už didelį vaišingumą, kurį parodė Amerikos lietuvių 1978 metais mūsų sportininkų kelionės po Ameriką metu.

Ši šventė bus istorinė, nes joje pirmą kartą dalyvaus Amerikos ir Kanados lietuvių sportininkai. Ji bus rekordinė, nes dalyvaus daugiau 400 sportininkų.

Kaip visada, dmesio centru yra vyrų krepšinis. Nors amerikiečių atvyksta tik jaunių krepšinio rinktinė, mūsų jauniams ji tikrai būtų per stipri, todėl mes ją įstatėme į vyrų grupę. Čia su mūsų meisteriu Geelongo „Vytis“, Melbourne „Varpą“, Sydney „Kovą“, Hobarto „Perkūną“, Camberos „Vilką“, Pertho „Taurą“ ir Adelaidės „Vytį“ turėsime labai įdomias varžybas. Mūsų nuomone, Geelongo „Vytis“ ar gal Adelaidės turėtų laimėti pirmą vietą, nežiūrint amerikiečių ūgio ir klasės, bet su per maža patyrimo ir per daug jaunystės. Moterų krepšinis turės 5 komandas, tik be svečių. Čia lygis yra gan geras, kaip per Torontą žaidynes Amerikos lietuvių turėjo progos pamatyti. Laimėti turėtų itin stipri Adelaidės „Vytis“.

DAR DU REPREZENTANTAI AUSTRALIJOJE

— Rūta Tallat-Kelpšaitė yra vienintelė lauko teniso atstovė. Gimusi 1964 m. Peorijoje, ten gyvena ir lanko katalikišką Beigan mokyklą. Planuoja studijuoti ką nors medicinos srityje.

Iki 13 m. amžiaus ji buvo aktyvi gimnastikoje ir plaukime, o vėliau visą dėmesį nukreipė į tenisą. Dirba kasdien po kelias valandas, o vasarą ir ilgiau. Žaidžia už mokyklos komandą pirmą rakete. Lietuvių pirmenybėse laimėjo pirmą vietą mergaičių klasėje ir moterų dvejetę, o taip pat ir kvalifikacines varžybas kelio nei Australijoje.

— Rytas Žiupsnys yra visapusiškas sportininkas. Žaisdamas futbolą už Quigley gimnaziją, jis 3 metus iš eilės buvo išrinktas į Illinojaus rinktinę. Pradėjęs studijas Illinojaus universitete žaidė futbolą pirmoje komandoje ir gavo stipendiją. Šiuo metu tęsia studijas George Williams college, kur žaidžia tinklinį, už kurį gauna ir stipendiją. Jis tebežaidžia futbolą už „Litanicos“ klubą, o krepšinį už „Nerį“, tačiau jo stiprybė yra tinklinis. Jis yra vienas iš geriausių lietuvių tinklininkų; laimėjęs 3 metus meisterio titulą su „Neries“ klubu, 1975 metais AAU Junior Olympics varžybose buvo išrinktas geriausiu Amerikos žaidėju jaunučių klasėje, o pereinamais metais AAU buvo atžymėtas, kaip pažangiausias tinklininkas Vid. Vakarų rajone.

Australijoje jis bus ramstis mūsų tinklinio rinktinės ir padės jaunių krepšinio rinktinėi, žaidžiant prieš vyrus.

MŪSŲ SPORTININKŲ LAIMĖJIMAI AUSTRALIJOJE

Telegrama gautas pranešimas, kad mūsų jaunių krepšinio rinktinė pasiekė tris pirmąsias pergalės. Vyrų: prieš Sydney „Kovą“ — 49:37, Melbourne „Varpą“ — 42:40 ir Adelaidės „Vytį“ — 59:43.

Moterų ir vyrų tinklinio komandos lengvai laimėjo prieš Sydney — 3:0 ir Adelaidę — 3:0.

KAUNO „ŽALGIRIS“ GAUNA PAMOKĄ ZAGREBE

Jau rašėme, kad Kauno „Žalgirio“ krepšinio komandai šiemet teko garbė ir malonumas dalyvauti Europos taurės varžybose. Pirmojo rato rungtynes prieš norvegų komandą „Žalgiris“ perkopė gana lengvai.

Po to nekantriai laukėme burtų traukimo ir pirmųjų rungtynių. Burtų traukimą vykdė pasaulinė krepšinio federacija Muenchene. Prie 5 pirmojo rato laimėtojų prisidėjo italų „Varese“, „Kantu“ ir španiškų Barcelonos komandos. Iš šių 8 komandų burtais buvo sudarytos dvi grupės. „Žalgiris“ pateko į grupę A su Zagrebo „Cibona“, Italijos „Kantu“ ir Prancūzijos „Les Mans“.

Kitoje grupėje liko italų „Varese“, olandų „Leiden“, Barcelonos „FC“ ir Istambulo „Pilsen“.

Varžybos vyksta prieš kiekvieną komandą po du kartus: dvi pirmosios iš abiejų grupių kvalifikuosis pusfinaliams. Tuo būdu „Žalgiris“, be Oslo, dar laukė trys malonios išvykos į Zagrebą, Italiją ir Prancūziją.

Nekantriai laukėme pirmųjų rungtynių pasekmės, norėdami matyti, ar pirmoji išvyka buvo maloni ir aiški. Teko smarkiai nusivilti, nes „Cibona“ ekspresas nesulaikomai pražūė pro Kauno „Žalgirį“, kaip jugsoslavų laikraštis išsireiškė. „Cibona“ atskaitė žiauria pamoką „Žalgiriui“ — 107:77! Net 30 taškų skirtumas. Pagal rungtynių eigą, pasekmė gal per žiauri. „Žalgiris“ pradėjo gana puikiai.

Tinklinio aukščiausios lygos pirmenybės prasidėjo Taline. Lietuvos atstovas Vilniaus Kuro Aparatūros komanda pradeda užtikrintai. Pirmas rungtynes laimi prieš Prancūziją 15-12, 15-8 ir 15-8, o antrąsias prieš Gometį dar lengviau 15-6, 15-6 ir 15-7.

Krepšinio pirmos lygos pirmenybėse Panevėžio Lietkabelio komanda laimi prieš Taliną 91-71 ir prieš Gometį 81-79, bet pralaimi Charkovę 76-94 ir stovi trečioje vietoje.

Tuo tarpu aukščiausioje lygoje Vilniaus Statybos geros dienos baigėsi ir ji priartėjo prie žemės. Taškėte po dviejų pratęsimų pralaimėjo 94-96, ji pralaimi prieš Tbilisio Dinamo 89-101. Du pralaimėjimai iš eilės ir Statyba iš antros vietos krenta į penktą ir priartėja prie Kauno „Žalgirio“, kuris tebestovi 7-je vietoje.

Rūta Tallat-Kelpšaitė, daug žadanti tenisininkė.

AAU atstovas įteikia žymenį R. Žiupsnui.

kiai, vedė 12-7 ir 24-16, o minutė prieš kėlinio pabaigą buvo 49-49. Dvi nevykusios klaidos ir „Cibona“ baigė kėlinį 53-49. Antrame kėlinyje trys Jugoslavijos rinktinės žvaigždės su Cosic priekyje (jis pelnė 25 taškus) užvaldė lentas ir nepaprastu greičiu išardė „Žalgirio“ gynimą. „Žalgiris“ pasimetė ir pritrūko kvapo, o jugsolavai tada krovė, kiek norėjo.

Dar nekantriai lauksime revanšinių rungtynių Kaune bei rungtynių su italais ir prancūzais.

Štai „Žalgirio“ sąstatas: Algirdas Linkėvičius 30 m. amžiaus, 190 cm ūgio, Mindaugas Arlauskas — 25 m., 186 cm; Vitoldas Masalskis — 26 m., 184 cm; Raimundas Čivilis — 21 m., 205 cm; Gintaras Krapiškas — 19 m., 196 cm; Liudas Zukaitis — 29 m., 198 cm; Arūnas Lauritėnas — 22 m., 205 cm; Virginijus Jankauskas 21 m., 204 cm; Valdas Chomickis — 21 m., 188 cm; Raimundas Valikonis — 19 m., 190 cm; Darius Laskys — 21 m., 196 cm; Sergejus Jovaiša — 26 m., 194 cm ir Mindaugas Lekaraukas — 20 m., 206 cm.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

— Plaukimo taurės varžybos įvyko Charkove. Iš keleto lietuvių ten dalyvavusių geriausiai pasirodė Maskvos olimpiados aukso medalio laimėtojas Robertas Žulpa. Charkove jis 100 m krūtine laimi pirmą vietą per 1:05,4 sek.

— Modernios penkia kovos taurės varžybos įvyko Kaune. Pirmą komandinę vietą laimėjo Vilnius pralengs Gometį ir Klaipėdą. Individualinėse varžybose pirmą vietą laimėjo vilnietis A. Ragaišis.

— Plaukimo rungtynes tarp jaunių Lietuvos ir Varšuvos rinktinės laimėjo lietuviai 179-105. Iš 24 rungtynių lietuviai laimėjo pirmas vietas 20 kartų.

— Laisvųjų imtynių pirmenybėse Panevėžyje neįvyko nieko naujo. Įdomu tik, kad pussunkiaame svorėje meisterio vardą laimėjo šiaulietis A. Ladieta jau 19-ą kartą! O sunkiaame svorėje titulą vėl nusinešė kaunietis V. Zamarackis ir tryliką kartą!

— Tinklinio aukščiausios lygos pirmenybės prasidėjo Taline. Lietuvos atstovas Vilniaus Kuro Aparatūros komanda pradeda užtikrintai. Pirmas rungtynes laimi prieš Prancūziją 15-12, 15-8 ir 15-8, o antrąsias prieš Gometį dar lengviau 15-6, 15-6 ir 15-7.

Krepšinio pirmos lygos pirmenybėse Panevėžio Lietkabelio komanda laimi prieš Taliną 91-71 ir prieš Gometį 81-79, bet pralaimi Charkovę 76-94 ir stovi trečioje vietoje.

Tuo tarpu aukščiausioje lygoje Vilniaus Statybos geros dienos baigėsi ir ji priartėjo prie žemės. Taškėte po dviejų pratęsimų pralaimėjo 94-96, ji pralaimi prieš Tbilisio Dinamo 89-101. Du pralaimėjimai iš eilės ir Statyba iš antros vietos krenta į penktą ir priartėja prie Kauno „Žalgirio“, kuris tebestovi 7-je vietoje.

PRASIDĖJO SALĖS PIRMENYBĖS

Užbaigus Chicagos futbolo pirmenybes lauke ir porą mėnesių pailsėjus, gruodžio mėn. 21 d. pradėtos 1980-81 metų salės pirmenybės. Jos pradedamos sekmadieniais tame pačiame 234 East Chicago Ave., Armory pastate. Šiais metais dalyvauja 24 mėgėjų komandos, suskirstytos į dvi divizijas — pirmoji ir major. „Lituanicos“ komanda rungtyniauja pirmoje divizijoje. Patekti į major, reikia pasižymėti pirmosios meisteriu.

Kartais užtenka ir antros vietos, jei komandų skaičius padidinamas, kaip šiais metais. Be „Lituanicos“, pirmoje divizijoje rungtyniauja: graikų „Olympics“, meksikiečių „Blue Stars“, vokiečių „Fortuna“, jugsoslavų „Chicago Stars“, Jamaica — „WI Jets“, jugsoslavų „Seagull United Serbs“, austrų „Real F.C.“, lenkų „Royal Havel“, italų „Roosters“ ir lenkų „Lightning“.

Komandos, sprendžiant pagal lauko pirmenybių klasifikaciją, labai įvairaus pajėgumo, pradedant nuo antros divizijos „uodegutes“, ligi major divizijos ketvirtos vietos „Lituanicos“. Kaip seksis mūsų šioms šitokių komandų maišatyje, iš anksto sunku pranašauti. Praėjusį sekmadienį, žaidžiant pirmąsias salės rungtynes prieš „United Serbs“, pirmą puslaikį „Lituanica“ atrodė geriausiai iš visų 24 komandų. Antrame puslaikyje kelis žaidėjus pakeitęs, komanda „suplūško“ ir rungtynes baigė neimponuojančia pasekme 2:1. Įvarčius įkrito Pikšrys ir Murray.

J. Juška

Sacharovas apie neteisėtumą

Nobelio Taikos premijos laureatas akademikas Andrei Sacharov, Sovietų Sąjungos Mokslo akademijos pirmininkui Aleksandrovui pasiūstame laiške dar kartą išsklėso ištrėmimo neteisėtumą, drauge pareikalavdamas, kad jam būtų išskeltas viešas teismo procesas. „Neprašau pasigalėjimo, bet reikalauju teisingumo“, rašo laiške Sacharovas, kviesdamas Sovietų Sąjungos Mokslo akademiją apginti ne tikitai jo pažeistas teises, bet ir kitus sovietų mokslininkus, kurie yra tapę represinės politikos aukomis. Sacharovas taip pat praneša, kad kol nebus sugrąžintos jam priklausantios politinės teisės, jų tarpe teisė nevaržomai pasimatyti su kitais mokslininkais, jis nutrauks bet kokius ryšius su Mokslo akademija.

Sacharovas taip pat palietia kaip kurias bendro pobūdžio politines problemas. „Mano idealas, rašo jis, yra tokia politinė santvarka, kuri būtų pilnai atvira žmogui, kuri remtųsi politinio pluralizmo ir laisvos ekonomijos principais, kurioje būtų besąlyginiai gerbiamos visos pagrindinės žmonių pilietinės ir politinės teisės. Daug žmonių jau yra įsitikinę, jog So-

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Užaienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Savaitinis	\$28.00 \$17.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

viety Sąjungoje reikia praveisti naujas ekonomines ir socialines reformas, kurioms, betgi, priešinasi valdantieji biurokratija, pasižyminti savo privilegijomis ir korupcija. Sacharovas taip pat reiškia susirūpinimą dėl vis labiau stiprinamos sovietų valstybės militarizacijos ir dėl

jos geopolitinės ekspansijos, kuri sudaro rimtą pavojų strateginei jėgų pusiausvyrai Europos, Azijos ir Afrikos kontinentuose. „Sovietų karinė intervencija Afganistane, pažymi Sacharovas, yra paskutinis ir tragiškiausias pavyzdys tos žalos, kurią daro sovietų valdžios vykdoma ekspansijos politika.“

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAŠIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 68th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1:30 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Sešt. 12-iki 4 val. popiet

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir sešt. tik susitarus

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir sešt. uždaryta

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2759 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 14 ir 17-9; antrad. ir penkt. 10-4; seštad. 10-3 val.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Egin. 101 6020
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Val. 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Išrašo ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir sešt.

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Seštad. 10 iki 1 val.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą.

REIKIA RYZTO VEIKLOJE

Ryžtas arba pasir, žimas tą ar kitą darbą daryti, atlikti yra be galo svarbus dalykas politiniame, visuomeniniame ir asmeniskame gyvenime. Valsių ryžtingi, nebūna geri vadai ir kiti kas juos tiksliai pelnų maišais vadina. Geriausi sumanymai, paruošti planai, įvairios programos nuneina niekais, kai trūksta ryžto joms vykdyti.

Vakarų pasaulio viešojo nuomonė, o taip pat daugybė balsų pačioje Amerikoje pagrįstai kaltina dabartinius krašto vadovus nepakankamu ryžtingumu politinio gyvenimo vadovavime. Amerikai prikišama, kad jie, turėdami geriausias sąlygas išlaikyti pirmaujančią pasaulio valstybę, šias pozicijas per daug lengvai baigia perleisti didžiausiam žmonių priešiui. Amerika kaltinama be galo patams amerikiečiams ir visam laisvajam pasauliui skaudžiu savo piniginio vieneto nuvertinimu, infliacijos bangos sukelimu, nepakankamomis pastangomis apjungiant sąjungininkus.

JAV-bių vadovams prikišama, kad jie, pasiūlydami žmogaus teises pasaulyje, padarę šiame reikale kai kurių garsių pareiškimų, ilgai patys nuo savo šūkių nusikreipę, kai praktiškai už juos nekojo. Vienas kitas drąsiai balsas Belgrado ar Madrido konferencijose pavergtų tautų ir Sovietinių kraštų žmonių persekiojimo reikalui tebuvo tyruose šaukiantis balsas...

Be galo skaudus dalykas tebėra 52 įkaitų klausimas. Prieš daugiau kaip metus laiko revoliucinė Irano teokratinė valdžia, sulaužiusi visus tarptautinės teisės nuostatus, įkalino JAV-bių pasiuntinybę Teherane diplomatus ir eilinius tarnautojus. JAV-bių vyriausybė Washingtone ėmėsi kai kurių priemonių jiems išvaduoti. Deja, jos buvo arba nepakankamos, arba neryžtingos, ar nesėkmingos. Skaudžiausia, kad banditai nebuvo atsisteista tuo pačiu. Jei Amerika tada būtų mainais suėmusi Irano teokratinės valdžios diplomatus savo krašte, sulaukusi tiksliai Irano piliečių, kurie šiame krašte veikia prieš Amerikos valdžią ir jos žmones, reikalus būtų atsiderėjęs kitoje plotmėje, būtų paviręs į mainų bei pasikeitimo objektą. Sumanymas pavartoti ekonominės sankcijos nebuvo išplėstas Amerikos sąjungininkų tarpe ir nepaklūpė Irano revoliucinio režimo.

Tiesiog juokinga darosi stebinti, kaip Amerikos vadai nesiėmė ir nesiima reikiamų „tvirtesnių“ priemonių įkaitų išvadavimui. Ką gi daro Amerikos vadai? Patarė skambinti varpais, melstis už įkaitus, išskirti gedulo vėliavas, išstatyti įkaitų — kalinių paveikslus ir pan. Tokios rūšies priemonės galėtų patarti įvairių religijų dvasininkai. Valsių ryžtingi vadai turėtų rasti kitokių būdų įkaitams išvaduoti. Čia turėtų būti sustota neryžtingai skaičiavus įkaitų kalinimo dienas.

Si „dienų skaičiavimo“ akcija, taip plačiai išplitusi visame krašte, ypač spaudoje, radijo bei televizijos programoje, šių eilučių autoriui primena seniau Lietuvoje kai kurių kaimiečių juokais praktikotą plikių skaičiavimą. O būdavo taip.

Vasaros metu kartais per ilgai užsitęsavo arba giedra, ar nuolatiniai lietus. Kildavo didelė grėsmė, kad gali prazūti metinis derlius. Kas daryti? Susirinkdavo į vieną vietą kaimo vyrai. Vienas jų tardavo: reikia surasti ir suskaičiuoti dvyliką plikių ir tada įvyksianti oro atmaina... Dvylika plikių nesunkiai buvo galima

surasti, bet oras nesikeisdavo. Tada kažkuris „gudruolis“ patardavo suskaičiuoti du tuziną plikių. Tačiau ir ši priemonė nebuvo veiksmingesnė. Bet būdavo atsitikimų, kad giedrą pakeisdavo lietus ar atvirkščiai. Žinoma, tai įvykdavo ne dėl suskaičiuotų plikių. Tada gudruoliai šaukdavo: „Ar matai, kas įvyko — plikiai padėjo“.

Šis plikių skaičiavimas kažkaip labai primena dabar nuolat praktikuojamas skaičiuoti įkaitų kalinimo dienas. Jei plikius skaičiuodavo tamsūs kaimiečiai, dargi patys dažniausia ir savo veiksmą netikėdami, nedaug reikia stebėtis. Bet kai dabar įkaitų kalinimo dienas skaičiuoja valstybininkai, nieko kita „tvirtesnio“ nedarydami, tenka kiek nustepti. Tiek apie Amerikos valstybininkus.

Keletas žodžių apie mus pačius. Neseniai JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybė pereinę metų gruodžio mėnesį paskelbė Lietuviškos spaudos mėnesiu. Nutarimas gražus, bet ar jis ką padėjo visų lietuvių pagalbos be galo reikalingai lietuviškajai spaudai išieivijoje? Vargiai, nes minėtas „nutarimas“ buvo naskelbtas tiksliai toje pačioje spaudoje ir vienu kitu aplinkraščiui. Neteko girdėti, kad mūsų laikraščiai būtų susilaukę naujų prenumeratorių antplūdžio.

O spaudos reikalai labai blogoje būklėje. Visiems laikraščiams reikia naujų prenumeratorių, knygoms daugiau pirkėjų. Kai nemaža dalis lietuvių nebesirytta ateiti užsakyti laikraštį ar nusipirkti knygą, reikia, kad kas nors pas juos užteiktų, patartų, prisiektų leiding užsakyti ar nusipirkti. Ar lankėsi toki spaudos platintojai neskaitantį laikraštį namuose? Ar pasiūlė jiems leiding užsakyti? Tokių faktų neteko girdėti, o jeigu ir vienu kitu buvo, tai tiek mažai, kad mūsų spauda to nepajuto. Buvo geri norai, bet nebuvo ryžto. Nebuvo ryžtingų žmonių, kurie spaudai padėtų. Jei taip ir toliau bus, ar ilgai įstengs mūsų spauda padėti lietuviškas ir jų organizacijoms?

Be to yra ir prosvaisčių. Labai gerai padarė pati JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybė, paskelbdama atsisaukimą melstis už Lenkijos laisvę. Šis paskelbimas padarė tikrai gerą įspūdį mūsų kaimynų — lenkų išieivų tarpe. Kai kurie jų, sužinoję apie šią žinią, net nušluostė ašarą — kitą. Girdi, žiūrėkite, koki kilnūs tie lietuviai, kuriuos kai kas mūsiškių dargi priešais laikome.

Be to ir šis sumanymas kažkaip neturėjo didesnio ryžto. Beveik tyliomis pravesas, o daug kur ir nepravėstas. Reikėjo daugiau veikti, kad bent lietuviškose parapijose jis būtų plačiai nuskambėjęs. Juk su lenkais mes turėjome daug reikalų, ir dar ateityje turėsime. Lietuva ir lietuviai visa širdimi trokšta Lenkijai laisvės ir laimės. Reikia dabar, Lenkijos bandymo dienomis, dar daugiau padėti lenkam, su vilimi, kad jie kada nors padės mums.

Švenčių proga mes prisiminėme savuosius. Visuose namuose buvo kalnai reikalingų ir nereikalingų dovanų. Kiek daug pinigų išleista! Bet ar daug kas mūsų atsiminė kenčiančius suimtuosius lietuvius? Nūdien kažkaip nutilo akcija išvaduoti Viktorą Petkų ir kitus kalinius. Buvo, rodosi, ir komitetai jiems vaduoti. Kur jie dabar? Ir čia reikalingas didesnis ryžtas.

b.kv.

KAIP OPECAS ĮTAKOJA PASAULINĮ ŪKĮ

Ekon. C.W. Reynoldso patikimas aiškinimas

LEONARDAS DARGIS

Schumpeterio
"Naujovės Renta"

Ekon. Reynoldsas straipsnyje "The New Terms of Trade Problem" atranda "naftos rentą" ir "petro - dolerių" problemą. Renta ekonomikoje, anot jo, yra per didelis pelnas, viršijantis reikalingumą fizinio kapitalo tinkamo lygio išlaikymui.

Pasiaiškinime tą "rentą": tai nuoma, pelnas bei pajamos. Ji gali būti aukšta, žema, teisinga, neteisinga, pareinanti nuo to, ar ji griaua ar palaiko ūkinę lygybę. Pagal sovietinį aptarimą, renta yra tokios pajamos, kurioms gavėjas neįveda jokio darbo. Taisim, visa Sov. Sąjungos gulinė sistema pilna neteisingos rentos, verčianti alkanus, kančiamus vergus sunkiai dirbti be atlyginimo.

Naftos gręžimo stotis Amerikos vakaruose

Savo mintijimui akstiną Reynoldsas gavo iš senųjų ekonomistų D. Tikardo ir J. Schumpeterio. Pirmojo garsi žemės renta suprantama nuskaita — per dideliu pelnu, gaudamui iš žemės dėl jos nepakankamumo. Reynoldsas sako, kad OPECO dideli pelnai ūkį lygiai taip pat neigiamai veikia, kaip ir Rikardo žemės renta, juo labiau, kad tokių perteklių sąvininkai linkę jais naudotis nenašiai, daugiau prabangiam gyvenimui, dažnai visai negudriam pinigų mėtymui, užuot planingai investavus gamybą.

Politinis OPECO
agresyvumas

Reynoldsas apie jį straipsnyje nekalba. Visgi pravartu ir tai prisiminti. Pagal karo filosofą Clausewitzą, normaliausi ūkiniai mainai vyksta laisvu susitarimu. Kai prireikia mainams tvarkyti tarptautinių sutarčių, jie išvirsta politika. O karas tėra politika kitomis priemonėmis. Marksistiškai, pirmųjų santykių iš viso nesą ir nebuvo, o antrieji neišvengiami veda ka-

ruosna. Tą Sąjunga Sov. šventai ir vykdo, kariaudama ir kairė ir dešinė. Jie nesiterlioja pirminėmis fazėmis.

Opekiskos politikos pavyzdys: JAV siekia karo atvejui apsirūpinti ir naftos atsargomis. Tikslas — milijardas statinių. Tokių atsargų, šian dieniniu vartojimo mastu, vartojant ir savąją naftą, bet nieko neįsivežant, užtektų 182 dienoms. Iki šiol tų atsargų tesumedžiota nepilni 400 mil. statinių. Didieji atsargų sudarymui priešinosi net ir neva JAV draugas Saudi Arabija. Kartu betgi ji nori JAV ginklų ir karinės apsaugos, jų tarpe ir specialių, modernių karo lėktuvų. JAV "draugų" netruksta ir visi jie nori būti karklais, sukinėjantais JAV galvą. Izraelis, vienas jų, pasi-priešino minėtų lėktuvų Saudi Arabijai pardavimui. JAV 15 tokių lėktuvų vistiek pardavė, bet tolimo skridimo kuro tankų. Įdomu, ar tokių tankų negalima kur kitur nusipirkti?

Vakarai irgi
ne be žioplumo

Suliberalėję turtingesnieji kraštai, iki šiol ir JAV, trumparegiškai daugiausia rūpinasi pajamomis, o ne gamybine ūkine dalimi, keldami uždarius, pensijas ir socialinį ap-rūpinimą apskritai, pamiršdami lėšų šaltinius. O ir darbas vykdomas, neatsižvelgiant į jo našumą, daugiausia popierius težarstant, užuot gaminus daugiau gėrybių.

Visgi ir pagal Reynoldsą visų ūkio šakų gamybos lygsvarą šiuo metu dėl OPECO spaudimo (o tas ir vėl kainas pakėlė) sunkiai bėpasielkiamas, nes ir kur susikrovę didesni pelnai, pirmojo eilė, nori ne-nori, turės būti įdedami naftos ir kitų mineralų pakaitalių gamybon, o tai reikšia, kad kitoms ūkio šakoms tegali būti skirti kapitalo likučiai.

Žemės drejbimo aukos Italijoje.

pasikeisdavo kelias žodžiais grįždami plentu iš koštuvų fabrikėlio. Mano kambario vyrai buvo ja-viškai užmirę: nuo anų atmintinų Kūčių niekad nematėčiau jų su Hele bendraujant.

Tačiau vieną popietę — buvo jau balandis — ji pasivijo mūsų grįžtantį būrį ir nusitėpė mane į šalį. — Mindaugai, noriu su tavim pasikalbėti labai slaptu reikalu. Juk žinai, kad kambario vyrai ruošiasi iš lagerio sprukti. Ar ir tu prisidieji?

Net nukitau. Visą pusmetį kartu gyvenau, bet nenujaučiau, jog jie ryžtasi į tokį pavojingą žygį. Kur jie nusibalados?

— Hele, nieko nežinau, gerai išlaikyti paslaptis. Kada jie žada bėgti?

— Dar tikrai nenuturė, bet jau šiomis savaitėmis. Ir mane pakvietė prisijungti. Jei tu nepri-sidieji, aš ir pati nežinau.

— Bet kur pabėgsime? Aš nieko kitur nepažįstu. — Ir jie ne, bet planuoja į Šveicarijos pusę. Ten jau netoli anglų pafrontė. Sako, tenai kovoją lenkų daliniai.

Nustebau nelauktu merginos siūlymu, bet juk tai buvo kambario vyrų paslaptis. O aš tame sąmokse pašalietis. Jei pasisiūlysiu, dar kuo nors įtars.

Norėjau jai paaiškinti padėti, bet Helė užbėgo nauju ir dar labiau netikėtu klausimu:

— Mindaugai, esi kartą minėjęs, jog turi pistoletą. Ar galėtum man paskolinti?

Čiužinio šiauduose turėjau paslėptą ginklą, mažutį melsvo plieno Walterį, kurį buvau slapta išsaugojęs per visas negando dienų keliones. Apie jį kažkada ir Hele buvau pasigyręs, bet dabar visai suglumau.

— Hele! — Aš rimtai. Nebijok, neisiu Šiaučiaus nušauti. Jei bėgsime, žinai... Ilgiau čia likti nepakeliama.

Visą kelią iki namų tylėjome, mane graužė neratins rūpestis, bet kitą rytą, eidamas į darbą, iš čiužinio ištraukiau Walterį, įleidau pilną apkabą ir

PIETŲ AMERIKOS
INDENŲ ŠVENTOJI

Kelionė iš Villa del Dique į Rosario, apie 400 kilometrų, prailgo, bevažiuojant Argentinijos lygumomis. Tačiau ir gana nykių pakelės turi savo įdomumų. Pravažiavome vieną kitą pietietišką kultūros miestelį. Nesulapoję medžiai, nes buvo žiema, davė progos šiaurietiškos akims stebėti pietietišką statybą. Akims, pripratusiems prie aukštyn kylančių stogų, ši statyba atrodė pernelyg horizontali ir plokščia. Tik vienas kitas pasinėšęs aukštyn iškil-tis stogas išdavė, kad čia būta šiaurietiško statytojo.

Šiaurietiškos akims ir kapinės čia atrodė labai nepaprastos. Ir miesteliai ir kapinės atrodė taip vieni i kitus panašūs, kad iš tolo net nesi tikras, ar čia privažiuos miestelį ar kapines. Ir kapinės pasirodė ne kartą daug stilingesnės, negu miesteliai.

Bendrakeiviai atkreipė dėmesį į pakelėje užtikamus mažus paminklėlius. Tai yra ne daugiau kaip dviejų ar trijų pėdų aukščio koplytėlės, prie kurių yra vienu daugiau, kitur mažiau paliktų vandens butelių. Buvo paaiškinta, kad koplytėlės yra pastatytos pagerbti vienai, oficialiai nepripažintai šventajai, kuri yra gerbiama šios visuomenės. Jos vardas yra „Defuncta Corea“. Anot legendos, kažkurioje iš tų milžiniškų lygumų buvo rasta negyva motina Corea, numirusi iš bado ir troškulo, bet šalia jos buvo išlikęs gyvas jos kiti pagimdytas kūdikis. Jai pagerbti tų lygumų pakelėse yra statomos mažos koplytėlės, prie kurių sunkvežimiu vairuotojai palieka butelius su vandeniu, kaip auką, kad jiems kelionė sektųsi.

Šios motinos kultas kai kuriose Argentinos provincijose yra plačiai paplitęs. Vyskupai šiam kultui buvo nepalankūs, laikydami jį burtininkišku reiškiniumi. Tačiau visuomenės pagarba šiai mistiškai motinai, mirusiai, bet išlaikiusiai savo kūdikio gyvybę, buvo tokia patvari, kad ilgai katalikiškų autoritetų pažiūra į ją pradėjo keistis. St. Juan provincijoje kažkuriam miestete net yra pastatyta bažnyčia šios motinos garbei. Ši legenda ir Coreos kultas yra iš indenų laikų.

Pakelėse iš Cordovos

provincijos iki Rosario pastebėjau bent keturias panašias koplytėles paskirtas „Defuncta Corea“. Bendrakeiviai papasakojo, kad šiame krašte indenų Dievas buvo Žemė. Jie ją vadino „Paciamama“. Išvertus tai reikštų Žemė motina. Ši informacija gerai sutinka su W. Schmidto etnologinėmis studijomis apie Pietų ir Vidurio Amerikos indenų religijos moterišką pobūdį. Chibcha tautoje „Vyrai raudavo kelmus ir paruošdavo dirvą, tačiau tik moterys sėdavo senobinius kukurūzus ir nuimdavo derlių jos sakydavo kaip vien tik moterys gimdo, taip joms vienos galima sėti, kad kas išaugtų ir surinktų, kas yra išaugę“ („Das Mutterrecht“, 74 psl.). Schmidtas yra surinkęs daug žinių apie įvairių Pietų Amerikos tautų moterišką kultūrą. Jis stebisi, tačiau kad Meksikoje šios kultūros pėdsakų nerasta, išskyrus vieną Pacifico pakraštį ir salą, kurioje ši kultūra yra išlikusi. Čia metai buvo skaičiuojami ne pagal saulės apsisukimą, bet pagal moters nėštumo laiką. Ten metai buvo apie 9 mėnesių ilgumo (ten pat, 73 psl.).

Senovės Pietų Amerikos indenų pagarba gimdančiai motinai yra aukštas šios kultūros bruožas. Ne būtina kultūringumą mes turime vertinti pagal techniškus sugebėjimus. Žmogiškumas yra kažkas daugiau, negu jo pastangos apvaldyti gyvenamąją aplinką. Nors, žinoma, ir to nereikia mažai vertinti.

Įdomu atkreipti dėmesį į tai, kad už savo sūnų mirštančia indėne motina susidomėjo Antanas Vaičiulaitis. Jis savo naujai išėjusioje poezijos knygoje „Ir atklė volungė“ yra parašęs eilėraštį apie sudie-vintą indėnę gimdyvę. Ši eilėraštį parašyti jį paskatino viena Meksikos meno paroda, kuri buvo suorganizuota Washington 1978 m. Joje buvo dvi statulos iš prieš-kolumbinių laikų, kurios vaizdavo moteris, mirusias gimdy-mo metu. Tokios moterys buvo laikomos sudievinčiomis ir vadinamos „Dihuateto“. Jos turėdavo teisę lydeti saulę jos kelionėje per dangų. Taip pat šios motinos buvo prilyginamos kariam, kritusiems kovos lauke.

(Nukelta į 4 psl.)

ginklą aprišau virvele prie blauzdos. Kvailys aš: duoti ginklą merginai! Dar pati nusišaus! Tačiau kai grįžtant mudu vėl susitikome, pamojau Helei į šviežiai besprogtantį lapyną ir padaviau revolverį.

— Vyrams nieko nesakiau, — sušnabždėjau, — bet aišku, kad tikrai ruošiasi. Manta jau sukrauta, o prie manęs jie nieko nekalba. Net keista, kaip to anksčiau nepastebėjau. O tu? Ar važiuoji su jais kartu?

— Dar nežinau, Mindaugai. Bijau, ir baisiai sunku apsispręsti.

Ji paslėpė ginklą suknėlės klostėje ir mudu vėl įsijungė grįžtančiųjų būrin.

— Duosiu tau žinią, Mindaugai, — ji pasakė, kai prie vartų atsiskyrėme, — be atsisveikinimo nepabėgsiu.

Keletą dienų įtemptai laukiau, bet grįžtant iš darbo viens kiti nekambindavome. Taip sutarėme saugumo sumetimais.

Tačiau Helė su manim neatsisveikino. Vieną vakarą, grįžęs iš darbo, vyrų neberadau. Nežinau, kada jie išsėlino, bet palovės buvo tuščios, kampe kabojo nuogi drabužių kabliai. Tik lovos rikiavosi tvarkingai užklotos, tartum nieko nebūtų atsitikę.

Lenkų dingimo niekas nepajuto iki rytojaus vidudienio. Fabrike buvo pietų pertrauka, dirbančių eilė lėtu žingsniu stūmėsi prie valgyklos katilo, kai staiga kelių policininkų lydimas pasirodė lagerio viršininkas. Iš karto supratau, ko jam reikia. Niekad fabrike jis nebuvo užsukęs. Pamatęs mane, Šiaučius tuoj ir atskubėjo.

— Kur tavo kambario vyrai? — Nežinau, Herr Schuhmacher, tikrai nežinau. — O kada jie dingę? Kodėl nepranešei?

Šiaučius ir policininkas kamantinėjo kokį pusvalandį: ar aš nieko nepastebėjęs, ar nematęs, kaip jie išsmuko iš lagerio, ar... Eikit jūs po perkūnais, kad ir žinočiau — nesakyčiau! (Bus daugiau)

Lietuvių Moterų sąjungos 36-tos kuopos prieškalėdiniai pusryčiai, kurių metu buvo paminėta ir 50 m. veiklos sukaktis. Narių tarpe kuopos dvasios vadas kun. G. Kijauskas, SJ.

Cleveland, Ohio

SV. KAZIMIERO LITUANISTINIS MOKYKLOS KALĖDŲ EGLUTĖ

Sekmadienis, gruodžio 21 d., 1980. Žemė apsidengus baltu pūku, kur ne kur ore supasi baltos snaigės, saulėta bet šalta. Žmonės su mažais vaikukais skuba į 10 val. lietuviškas mišias. Po mišių Sv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

Pasibaigus mišioms visi nuejo me į kavinę pasižnekučiuoti, o vaikukai su mokytojais į salę ruošti eglutei. Po pusvalandžio kavinėje pasirodė nyktukai su skambučiais. Visus kvietė į salę pažūrėti į eglutės.

Salėje stovėjo eglutė, papuošta šiaudinukais. Scenos šonuose matėsi keli baltu sniegu apdengti vaizdeliai. Programą pradėjo Vida Bučienė, visus pasveikindama. Vaikučiai vaidino, „Gailutės Kalėdos“. Vaizdelį paršė ir režisavo mokytoja Danutė Grigaliūnienė, talkinant mokytojoms St. Stasienei, D. Penkiauskienei, K. Alšienienei, R. Šilgalienei ir A. Kazlauskui. Pranešėja Kristina Motiejūnaitė, veikėjai: Gailutė — Rama Bulbytė, vyresnįjį nyktuką — Saulius Beržinskas, Vida Ziedonytė, Audra Butkutė ir Andrius Penkaskas.

Kristinai Motiejūnaitė perskaityti eilėraštį, scenos priekyje pasirodė maži miško gyvuliukai su nulinkusiomis ausytėmis ir plonais baltais padainavo dainelę. Atsidiarius užuolaidai pamatėme pilną sceną nyktukų su ūsukais ir įvairiaspalvėmis kepuraitėmis, šalia jų stovėjo lėlytės. Nyktukai pasitarė, lėlytės prisuko. Jos atgijo, pasigirdus muzikai, prasidėjo lėlyčių šokis. Lėlytės baigus šokti įvygiavo kareivėliai su aukštom kepurėmis ir baltais krūtines kryžiuojančiais diržais. Po maršo į sceną įsiriejo vyriausias nyktukas — Tadas Ziedonis, o pasikui ji visa virtinė juokdario. Prisipildė pilna scena vaikukų.

Pritariant kanklių orkestrui, kuriam vadovauja V. Juodišius ir R. Kazlauskaitė, diriguojant V. Juodišius, ir grojant lūmzdelių orkestrui, kurį moko muz. A. Mikulskis, vaikukai padainavo kalėdinių dainelių. Vaizdelyje akordeonu grojo Rimas Bilūnas.

Po vaidinimo pasirodė Kalėdų senelis, vilkdamas didžiulį maišą dovanėlių. Aplinkui sutūpė ir miško gyvuliukai su nulinkusiom ausytėmis. Kalėdų senelis kal-

Pietų Amerikos indėnų...

(Atkelta iš 3 pusl.)

Vaičiuliais savo eilėrašty „Cihuateteo“ šios motinos vardu šitaip kreipiasi į žemėje pasilikusį sūnų:

Mano mažas sūnau, mano siela, širdie.

Pro žvaigždes skriedama, aš dairausi, žiūriu,

Kur lopšy tu miegi, ar verki.

Gal mojuoji ranka ir šaukiesi manęs.

Už tave aš miriau: kad tu augtum gražus.

Būk tu vyras narsus ir apgink senolių vartus;

Būk žynys ir iškalk iš akmenų savo mamą jaguaro nagais...

(88 psl.)

V. Bgd.

Waterbury, Conn.

KARIUOMENĖS SVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvos Kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimą lapkričio 23 d. surengė Waterbury ramovėnai, savo tarpe turėdami Amerikos generolą G. Russo, laisvės kovotoją Vl. Šakalį, Tautos fondo c. v. pirm. J. Giedraitį, dr. P. Vileišį, komp. A. Aleksi, miesto me-

ro atstovą ir kitus žymius asmenis.

Tą dieną 11 val. Sv. Juozapo lietuvių bažnyčioje Sv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kleb. kun. J. Vileišinskas. Choras, muz. J. Beinoras vedamas, giedojo naujas lietuviškas giesmes, Amerikos ir Lietuvos himnus.

Tautinę ir „Ramovės“ vėliavas nešė M. Gureckas, Z. Delininkaitis ir J. Skladaitis. Aukas nešė savanoris-kūrejas J. Šlyžys, buv. „Ramovės“ pirm. našlė I. Malakauskienė ir pirm. A. Čampė.

Po pamaldų visi susirinko į Lietuvių klubą, kur gražiai atnaujintoje didžiojoje salėje buvo paruošti pietūs, kuriuos palaimino kun. J. Ruokis. Dainininkų vyru trjetukas: muz. J. Beinoris, A. Paliulis ir E. Melnikas sudainavo 7 karines dainas.

„Ramovės“ pirm. A. Čampė, praveddamas programą, priminė šios dienos minėjimo prasmę, sveikino dalyvius ir supažindino su garbės svečiais. Miesto mero atstovas J. Sullivan perdavė E. Bergrino gvenis atsiliepinimus apie lietuvių gyvenimą, kultūrą ir Tėvynės laisvės kovų nuolatinę pastangą.

Lietuvių bičiulis, brig. generolas Rolas Gaetano Russo, savo 10 minucijų kalboje visus sužavėjo su savo pasisakymais prieš komunizmą. Dalyviai nuširdžiai plojo.

Pristačius vietinius žymūnus, perskaityta V. Braženo prisijusta telegrama.

Džiaugsmingai visų sutiktas tik prieš dieną grįžęs iš Madrido laisvės kovotojas Vladas Sakalys. Jis papasakojo savo pasitraukimą iš Lietuvos. Greit prabėgo valanda klausant jo pavojingų bei šurpulingų nuotykių.

D. Venclauskaitė, aplankiusi stalus su aukų lapu, surinktas pinigines aukas įteikė to nesitikejusiui Vl. Šakaliui.

Tautos Fondo centro valdybos pirm. Juozas Giedraitis iš New Yorko papasakojo apie TF veiklą, dėkojo visiems aukotojams.

Baigiant minėjimą, A. Čampė ramovėnų vardu išreiškė padėką kalbėtojams, dainininkams, visiems atsilankiusiems, taipgi J. Giedraitį savo lėšomis iš New Yorko atvežusiam Vl. Šakaliui ir L. Klubo pirmininkui C. Laskiui už leidimą be atlyginimo pasinaudoti sale.

Acė

Jei artimo džiaugsmas nėra mūsų džiaugsmas, jei artimo ašaros nėra mūsų ašaros — nesame krikščionybės skleidėjai.

T. Žiuraitis

Detroit, Michigan

ATSISVEIKINANT SU A. A. KAROLIUI BALIUI

Keletas minčių iš JAV LB Krašto valdybos pirmininko Vytauto Kutkaus, pasakytų atsisveikinimo akademijoje.

K. Balys gimė 1906 lapkričio 29 d. Rygoje, Latvijoje. Ten lankė pradžios mokyklą. Vėliau persikėlė į Kupiškį ir dirbo prie geležinkelio darbų. Darbas nepatiko, todėl persikėlė į Kauną ir kaip laisvanešys dirbo pašte. Tuo pačiu metu lankė Kauno suaugusių gimnaziją. Darbe buvo paaugštintas ir kaip skyriaus vedėjas dirbo Kauno Centriniam pašte.

Baigęs gimnaziją, kaip pašto tarnautojas dirbo Varniuose, Suvačiuje, Jovainiuose. Klaipėdoje ir Vilniuje. Labai mėgo teatrą, todėl gyvendamas Kaune, Klaipėdoje ir Vilniuje lankė teatro studijas.

Jo visuomeninė veikla buvo labai šakota, daugiau ar mažiau buvo surišta su teatru, vaidyba, deklamavimu, menišku ištraukų skaitymu. Dirbo Zuzanos Arlauskaitės-Mikšienės ir Justo Pusdėsio dramos vienetoje. Dailiu žodžiu talkininkavo visoms organizacijoms, radio valandėms ir visiems, kas tik jį kvietė.

Paskutinius metus Karolis dirbo JAV LB Krašto valdyboje kaip reikalingą vedėją. Tai buvo ne paprasto pareigūno ir stropu mo žmogus. Visus laiškus, informacijas, aplinkraščius išsiųsdavo punktualiai, o jų buvo per tuos vienerius metus apie 10,000.

Jo pareigūnų liudijai, kad ir šis įvykis prieš pat jo mirtį. Šeštadienį, gruodžio 13 d. išsiuntė pastutinį aplinkraščių Nr. 38. Vakarinio pasivaikščiojimo metu pasijautė blogai, atsidūrė ligoninėje. Bet ir tokiuoje padėtyje jis išreiškė savo žmonai pirmą rūpestį: „Kaip dabar bus? Reikės tiek daug aplinkraščių išsiųsti, aš čia guliu. Tu turėsi man padėti“.

Karolis buvo plačių pažūrų ir plačios galvosenos žmogus. Jis gerbė kiekvieną valią. Nebuvo teikių organizacijų, kurių jis nemėgė, tačiau daugiausiai mylėjo Lietuvių Bendruomenę. Paskutinių metų jis labai jaudinosi, kai da atėjęs į kitų savo draugų la dotuves, rasdavo vokus tik vienai kuriai nors organizacijai.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoji Anglijoje iš Stoties WLYN, 1360 bangs, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausių, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūtės pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuve. 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Dragas“ ir rasite didelių pastirkimų lietuviškų knygų.

RYTŲ LIETUVA

Istorinių bei etnografinių studijų rinkinys

STUDIA LITUANICA IV

Suredagavo ALGRIDAS M. BUDRECKIS

Išleido Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga 1980. Spausdino M. Morkūno spaustuve. Didelio formato, 628 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$16.25. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

JURGIS JANKUS

Anapus Rytųjaus

Romanas

296 pusl. Išleido ATEITIS 1978. Spaudė „DRAUGO“ spaustuve. Apilankas autorius. Kaina su persiuntimu \$7.73.

Il. gyv. prideda 5% valstijos mokesčių.

T. Žiuraitis

AMERIKOS RYTINIO PAKRAŠČIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Pranešame visuomenės žiniai, kad ruošiamasi surengti Amerikos rytinio pakraščio lietuvių tautinių šokių šventę Hartforde, Connecticut, 1981 m. gegužės 30-31 d.d. Iki šiol sutiko dalyvauti iš Atlanto rajone esančių 8-nių vietovių studentų, jaunių ir vaikų šokėjų grupės.

Vėliau bus pranešta daugiau. Šventės rengimo klausimais, prašoma kreiptis pas šventės rengimo komiteto pirm. Alfonsą Dzika tel. (203) 521-6028.

LIONGINAS KAPECKAS,
Šventės rengimo komiteto inf. pirm.

Mūsų nuosirdžiam talkininkui aktorui
A. + A.
KAROLIUI BALIUI mirus,
jo žmoną ir šeimą giliai užjaučia

ANTRAS KAIMAS

A. + A.
JOKŪBUI BALTRAMONAIČIUI
mirus, reiškiamė nuosirdžią užuojautą žmonai ANTOSEI,
dukteriai VERAII su ŠEIMA, SŪNUMS, SESERIMS
ir BROLIAMS.

JUDITA IR STASYS DARGIAI
SU ŠEIMA

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W.69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valstai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydymo žolės ir t.t.
Vaizdojamos kėdės, remenai ir kt. pirkti ar nuomoti;
Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTONIS DIRKIAI savininkai

Isigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKŪNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUVE - ANDREA CHENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI

STASYS BARAS, tenoras

Stuttgarto Simfoninis orkestras

Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu \$7.30 Amerikoje. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

1905 OUR DIAMOND

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

Mutual Federal
Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

JUBILEE YEAR 1980

REAL ESTATE

Rezidencinės ir Komerinės Nuosavybės

Apartmentai • Kondominijai • Nuomavimas

Angela E. Karnienė

REALTOR • BROKER • NOTARY

3701 Golf Blvd., St. Petersburg Beach, FL 33706

Telefonas (813) 368-2448, Valcare (813) 347-2413

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

NAMŲ APSILDYMAS

Istatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alvyvinius pečius ir gazuinius.
ALBIN BANYNS, Tel. 447-8806

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1886

už apdraudą nuo ugnies ir automobilių — 20% — 30% pigiau mokėsite

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. — GA 4-8854

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaikuojame visų rūšių grindis.

Tel. RE 7-5168

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ išskietimai, pildomi PILIETIŠKES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

SERAPINAS — 636-2960

1; įvairių prekių pastirkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valantinas

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

ISIGYKITE DABAR

JURGIS MATULAITIS

Stasys Yla

„Biografinė apybraiža, pirmoji tokios apimtios... Autorius aktyviai paklaidamas, nes jis savo raštus priiia skaitytoja. verčia mąstyti, gyvai ir vaizdžiai charakterizuoja asmenis... Šioje knygoje autorius susikaupia ties vienu asmeniu — ark. Jurgiu Matulaičiu ir jį ryškina įvairiais, pokalbiais, dienraščių ir laišku ištraukomis, buvusių mokinių ir bendradarbių liudijimais“ — Valdemaras Kukurus.

Išleido ir spaudė Nek. M. Pr. Seserys, 370 pusl., 1977 m. Kaina su persiuntimu \$7.41. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

ISIGYKITE DABAR!

NAUJAS DRAUGO PLATINAMŲ KNYGŲ KATALOGAS

Didelio formato, 184 pusl. Išleistas 1980 m.

Jame rasite: grožinę literatūrą, istoriją, filosofiją, jaunimo ir vaikų literatūrą. Knygos anglų kalba, dainos, dainorėliai, įvairios plokštelės, vėliausiai išleistos knygos ir t.t.

Katalogo kaina su persiuntimu tik \$1.00.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

ŽENGIANT Į NAUJUOSIUS METUS

JONAS MIŠKINIS

Neminėkit mūsų piktuoju, lyg sakytė sako pasitraukdami 1980 metai. Bet kas praėjo, tas jau nebesugrįš. Ir išgyventi mūsų rūpesčiai, vargai asmeniškos nelaimės, džiaugsmas drauge su senaisiais metais nugarinėjantį amžinybės nežinias. Metai, tas dvylikos mėnesių laiko tarpas, žmonės viskuo pavaikino. Ir kartumų teko daugeliui paragauti, bekovojant su gyvenimo sunkumais bei įvairiais įvykiais. Tačiau visi yra, tarsi, praeičiai atleidus ir visą pamiršta Naujųjų Metų, naujosios vilties akivaizdoje. Vienok Naujieji Metai lieka pakartotinai amžinu sfinksu — mįsle. Nežinia daugiau kankina kaip tragiškiausi, jau išgyventi dalykai. Suprantami ir mūsų viens kitam linkėjimai Naujųjų Metų proga. Visi linkėjimai sukasi apie gerį.

Negalima tvirtinti, kad nuo tų linkėjimų mūsų ateitis priklausys. Pasisekimas priklauso nuo mūsų minčių, įsitikinimų ir ryžto, o linkėjimai tuos veiksmus sustiprina, padidina būsimiesiems darbams ir kovoms dėl šviesesnio ir laimingesnio rytojaus. Fatalistai arba tie, kurie tik neišvengiamu žmogaus likimu, laikomi gyvenimo etetikais. Tokie nedaro jokių pastangų, nesirūpina jokiai kovai ir, žinoma, tokius dažniausia gyvenimas sugniuždina. Blaičiai galvojė sako: dirbk, tai ir Dievas padės, atseit, ir likimas bus palankus.

Mūsų istorija nesako, kad kas ką nors mums būtų pasiūlęs ar davęs. Atvirkščiai, ką turėjome, esame pirke brangia kaina.

Stovėdami Naujųjų Metų angoge pasitikėjimo savo laime, patys savo jėgomis. Pernykščiai (1980 m.) metai mūsų tautos skaudžiu žaidžiu neužgydė, visai gniuždino, ir vis dėlto nepajėgė nuleisti mūsų galvų. Mes susimąstę ryžtingai kovojome su sunkiomis gyvenimo sąlygomis, nepakrikome ir pesimizmo vėžius neapsikrėtėme. Todėl ir Naujus Metus, kurie kaip visiems, taip ir mums, svetur gyvenantiems, yra nežinomi, einame daugiau su brendę. Ilgo gyvenimo mokykla daugiau brandina, kaip svajingosios teorijos. Gyvenimo nepasisekimų užgrūdinta mūsų tauta, kuri praėjo ugnį ir vandenį, yra atspari ir tvirta.

Būtinai nuolatinis susirūpinimas rytojumi. Šią tiesą mes vis aiškiau ir aiškiau suprantame. Tik mums reikia dar darniau ir vieningiau dirbti. Laikas neramus ir netikras. Visi pasaulio kraštai susirūpinę rytojumi, todėl siekia geresnės santvarkos, tautinės vienybės linkme rikiuodamiesi. Kas bus 1981 metai? Jie klausia save ir negauna raminančio atsakymo. Viena yra aišku: reikia skubėti, būti stipresniems. Visi kraštai apsikrovę sunkiais mokesčiais, karo išlaidos ginklais visus slegia. Visi ginkluojasi. Našta sunki, bet ją kantariai velka. Ginkluojasi didieji, neatsiliekia ir mažesni valstybės. Ar nepritruks taloms kantrybės, bevelkant sunkius ginklavimosi biudžetus? Daug kur pradėdama murmėti, kad gana to jungo... O tokie karštiniai veda prie pasaulinio karo. Taip spėjo aukštai pastatyti valstybės pareigose žmonės, kurie yra atsakingi už savo krašto likimą. Kai kurių didžiųjų valstybių vadai, numatydami nelemtas, baisias karo pasekmes, stengiasi suderinti tautų santykius, bet šie sunkiai derinami.

Taip paskutinieji (1980) metai su netikėtais politiniais bangavimais, teisių pažeidimais ir nepaisymais ne vieną išmušė iš pusiausvyros, sudarė klaidingas pažiūras. Daug kas ima galvoti, kad tik plotai, masės ir fizinės jėgos kiekį yra viskas.

Ne tas yra didis, prieš ką milijonai žemyn galvas lenkia, o dvasioje keikia, sakė dr. V. Kudirka. Ši didybė tik ligi aušros. Aušrai prašvitus, tamsos šešė-

liai išnyksta drauge su naktimi. Tikėkim, kad aušra prašvies ir pavergs Lietuvoje. Nesiskyskime esą maža tauta. Tokių tautų yra daugiau. Esmė ne kiekybės gausumė, bet kokybė.

Senoji Graikija ir Roma, kai dar mažos buvo, klestėjo, o su smuku tada, kai savo valstybių ribų nežinojo. Civilizacija ir kultūra daugiau reiškia, negu vėjų pustomi tyrų plotai.

Suspaustos vagos upė parodo daugiau veikiančios jėgos, nei platus ežeras. Ši mintis ir mus vis-

sus turi skatinti į optimizmą.

Naujieji Metai — mūsų metai. Ką nuveiksime ir iškovosime, istorija bylos. Tad rikiuokimės, dirbkime be priekaištavimų, kas ką galime ir ką mokame. Ryžtingai ir vieningai siekime Lietuvai laisvės.

DOVANOS STUDENTUI

Nigerijos studentas Gaul Ibacho, 22 m., kuris Chicagoje buvo pasiūlęs perduoti savo inkstą, kad galėtų tęsti studijas, gavo gausiai dovanų ir inksto parduoti nebereikės. Vien jo mokykloje įsteigtas jam paremti fondas įteikė 382 dol.

A. † A. Med. dr. Jurgis Prialgauskas-Gedaugas

Gyveno Santa Monica, California. Mirė 1980 m. gruodžio 28 d., 10 val. ryto, sulaukęs senatvės. Liūdi sūnus Jurgis, dukterys Aleksandra Prytulak su šeima ir Gabrielė Varnelienė su šeima, sūnėnai Vytautas Jankus su žmona vanda ir Mykolas Binkaitis su šeima, dukterėčia Marija Gmoteitienė su šeima ir giminės Lietuvoje. Priklausė Los Angeles Gydymojo s-gai, Savanorių-Kūrėjų s-gai, Saulių s-gai ir Lietuvos Fondui. Laidojamas Chicagoje. Šeštadienį, sausio 3 d., 10:30 val. ryto atvežamas į Šv. M. Marijos Giminių kapinyną. Po gedulinę sv. Mišių laidojamas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Liūdi — Sūnus, dukterys ir giminės.
Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Brangiam tėveliui

A. † A. PETRUI KĖŽELIUI mirus, sūnui Algiui ir jo šeimai gilią užuojautą reiškia

JANINA JAKŠEVIČIENĖ

A. † A.

IRENAI NEKUVIENEI mirus, vyrą Leoną, jo šeimai, giminėms bei pažįstamus nuoširdžiai užjaučiame.

NIJOLĖ IR VIKTORAS MAKIEJAI

A. † A.

DR. ANTANAS MILIAUSKAS

mirė 1980 m. gruodžio 28 d. ir buvo palaidotas gruodžio 31 d. Clevelande.

"Fraternitas Lithuanica" Korp! nariui mirus, jo broliams JUOZUI ir VINCUI — gyvenantiems Amerikoje, ir Lietuvoje palikusius — žmonai KAZEI, jos sūnui PAULIUI, jo seserims ONAI ir ANELEI bei jų šeimoms reiškia giliausią užuojautą ir kartu liūdi

KORP! "FRATERNITAS LITHUANICA-PATRIA"

P A D Ė K A

A. † A.

STASYS LUKOŠEVIČIUS

staigiai mirė 1980 m. lapkričio mėn. 22 d., 5 val. ryto ir palaidotas lapkr. mėn. 25 d.

Nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems bažnyčioje ir palydėjusiems velioni į paskutinio poilsio vietą, Šv. Kazimiero kapines, Chicagoje, Illinois.

Giliai dėkojame visiems pareikšusiems mums užuojautas šioje liudiesio valandoje, raštu, žodžiu, telefonu ir per spaudą. V. D. kuopos šauliams užėjimą garbės sargybos ir karsto nešėjams. Ypatingai dėkojame kan. V. Zakaravskui už maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias bažnyčioje, pasakytą pamokslą ir palydėjimą į kapines. Dėkojame A. Brazilui už giesmės bažnyčioje.

Esame dėkingi Saulių kuopos vadui p. Išganaičiui už rūpestingą laidotuvių patvarkymą ir atsiveikimą. Taip pat dėkojame organizacijoms: Namų savininkų, Pensininkų, Šv. Vardo dr. jai, Šakių klubui už užuojautą ir atsiveikimą. Dėkingi esame dr. J. Adamavičiui už atsiveikimą ir maldas Alvudo vardu, koplyčioje.

Reikiame gilią dėkingumą laid. direktoriui St. Lechavičiui už tvarkingą laidotuvių pravedimą.

Nuliūdę: žmona MARIJA, sūnus JONAS

Vienerių Metų Mirties

Sukaktis

ELVIRA SKOPIENĖ

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą žmoną ir motiną, kurios netekome 1980 m. sausio 3 d.

Jos išvykimas į amžinybę giliai dar jaučiamas mūsų širdyje ir ilgai Ji liks mūsų atminime. Tegul gailestingas Dievas suteikia Jai amžiną ramybę.

Už jos sielą šv. Mišios bus atnašaujamos sausio 3 d. 1981 m. 6 val. vakare, Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, Illinois.

Maloniai kviečiame visus — giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Elvros Skopienės sielą.

Nuliūdę: VYRAS, SŪNUS ir DUKTERYS

A. † A. IRENAI NEKUVIENEI

mirus,

vyrui Leonui, sūnams, giminėms bei artimiesiems reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą.

VALAČIAI IR KUBILIAI

A. † A.

IRENAI DAUGIRDAITEI-NEKIENEI

mirus, vyrui LEONUI su SŪNUMIS, broliui JURGIUI su SEIMA bei visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

MARIJA MARKULIENĖ
JANINA JAKŠEVIČIENĖ

Draugijos narei

A. † A.

IRENAI NEKUS mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamė vyrui LEONUI, sūnams ir broliui JURGIUI su SEIMA bei visiems velionies artimiesiems.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

A. † A. JUOZUI STROPUI mirus,

reiškiamė nuoširdžią užuojautą jo žmonai p. ANICETAI STROPIENEI, dukrai DANUTEI, sūnams JUOZUI, VLADUI, ROMANUI, ANTANUI, RIMUI su ŠEIMOMIS ir visai plačiai giminėi.

ANGELE IR VYTENIS DIRKIAI
ALDONA IR VYTAS VAITKAI

A. † A.

JUOZUI STROPUI mirus,

jo dukrai DANUTEI ir žentui KAZIUI KELPSAMS, sūnams JUOZUI, VLADUI, ROMANUI, ANTANUI ir RIMUI su ŠEIMOMIS bei kitiems giminėms reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdi.

ARVYDAS IR JANĖ KARAZIJOS

A. † A. JUOZUI STROPUI

mirus,

žmonai ANICETAI, dukrai DANUTEI, sūnams JUOZUI, VLADUI, ANTANUI, ROMANUI ir RIMUI su ŠEIMOMIS, taip pat kitus artimuosius ir giminės nuoširdžiai užjaučia

HALINA TRAPIKIENĖ

Perskaitytė Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

DRAUGAS, penktadienis, 1981 m. sausio mėn. 2 d.

A. † A. IRENAI NEKUVIENEI

mirus,

vyrui LEONUI su SŪNUMIS, broliui JURGIUI su SEIMA, visiems giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

VANDA IR GEDIMINAS BALUKAI

Brangiam Tėvui mirus,

ALGIMANTĄ KEŽELĮ

ir artimuosius giliai užjaučiame.

ELENA IR CESLOVAS RUKUIZOS

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. R.Epublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× **Joseph W. Salinis**, Detroit, Mich., nuosirdus "Draugo" skaitytojas ir jo rėmėjas, atsiuntė prenumeratos mokestį ir 100 dol. auką, sveikindamas visus su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais, kad "Draugo" štabas niekad nepavargtų dirbdamas lietuvišką darbą. Už auką ir linkėjimus nuosirdžiai dėkojame.

× **VI. Židžiūnas**, Centerville, Ma., už "Draugą" gerą informaciją atsiuntė 25 dol. auką lietuviškos spaudos paramai. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Anelė Krucas**, Chicago, Ill., atvyko į "Draugą" pratesė jo prenumeratą ir įteikė 20 dol. auką lietuviškos spaudos stiprinimui. Mielai rėmėjai nuosirdžiai dėkojame.

× **Zenonas Samuolis** ir **Ona Tiknevičius**, čikagiečiai, atvyko į "Draugą", pratesė prenumeratą ir paliko po 3 dol. už kalėdines korteles. Širdingai dėkojame.

× **Danutė Cipliauskaitė**, Chicago, Ill., pasveikino su ateinančiais Naujaisiais Metais ir pridėjo auką. Nuosirdus ačiū už sveikindamus ir auką.

× **A. Šaulis**, Ont., Kanada, Antanas Mikštas, Chicago, Ill., Vladas Šoliūnas, Willow Springs, Ill., už kalėdines korteles atsiuntė po 10 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Liudas Valančius**, Oak Lawn, Ill., dažnai visomis progomis mus remia. Šį kartą taip pat atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir palinkėjo sėkmės mūsų darbe. Nuosirdžiai dėkojame už auką ir linkėjimus.

× **A. a. Adomo Zabuko** trylikos metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos sausio 3 d., šeštadienį, 9 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi pamaldose dalyvauti. (pr.)

× **Šie asmenys**, gyvenantys Michigan valstijoje, paaukojo JAV Lietuvių jaunimo sąjungos Gynimo fondui: 100 dol. — Vytautas ir Romaine Jonačiai; 80 dol. — Vytautas ir Ginas Alanai; 40 dol. — Barbora Kripkauskienė; 25 dol. — Kastytis Giedraitis; 20 dol. — V. ir M. Petruliai; 10 dol. — Felicija ir Bronė Šimukėnaitės, Leonardas ir Emilija Kutkai, dr. Justinas Pikūnas, L. P. Heiningas, Jurgis Mikaila, Janina ir Jonas Mikulioniai, Frank ir Jean Lekučiai, Valerija Kundrotas, N. Smajauskas, A. Bražėnas, G. ir A. Čekauskai, A. ir D. Vėlavaičiai, B. Trakaitis, A. Petrulis, N. Milerienė. JAV LJS valdyba dėkoja už paramą. (pr.)

× **Albinas Kurkulis**, akcijų brokeris, dirbąs su **Rodman & Bradshaw, Inc.**, patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

× **Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užk!** — **INTERNATIONAL MEAT MARKET**. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, avišna, veršiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 436-4337. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PAŠKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimčiai. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road — Telef. 71-7747. (sk.)

× **B. Urbonavičius**, Cleveland, Ohio, M. Petrauskienė, Hartford, Conn., atsiuntė po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdžiai dėkojame.

× **S. Činkienė**, Chicago, Ill., atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles su priedais: "Linkiu laimingų šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų". Ačiū už linkėjimus ir auką.

× **Vladas Biel'nis**, Chicago, Ill., atvyko į "Draugą" ir už kalėdines korteles įteikė 12 dol. auką. Mielam rėmėjui nuosirdus ačiū.

× **LB. East** Chicago, Indiana, apylinkės valdyba per A. Vilutį atsiuntė "Draugui" 40 dol. auką už gerą informaciją ir palinkėjo linksmų švenčių. Nuosirdus ačiū už linkėjimus ir paramą.

× **Dr. Vytautas Karoblis**, Ripley, Ohio, pratesė prenumeratą, užsisakė naujausių leidinių ir pridėjo 10 dol. auką. Nuosirdus ačiū.

× **Vladas Išganaitis**, Chicago, Ill., sveikina savo artimuosius, visas šaules bei visus šaučius su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais. Vietoj kalėdinių kortelių aukuoja "Draugui".

× **P. Kaufmanas**, Durham, N. C., už kalėdines korteles atsiuntė 12 dol. širdingai dėkojame.

× **Marcelinas ir Teofilė Čepulioniai**, Chicago, Ill., atsiuntė 10 dol., Gasparas Kazlauskas, Los Angeles, Cal., taip pat 10 dol. Nuosirdžiai dėkojame už aukas.

× **Vera Daugėlienė**, Washington, D. C., užsisakė knygų, palinkėjo linksmų švenčių nuo visso šeimos ir pridėjo didesnę auką spaudos stiprinimui. Nuosirdus ačiū už auką ir linkėjimus.

× **Po 3 dol. atsiuntė** už kalėdines korteles: A. Pitrius, F. Domkus, Vizinas Vladas, Kazys Kuniutis, Joana Mikalauskas, Jonas Latvys ir Antanas Tuskenis — 3.56 dol. Visiems širdingai dėkojame.

× **Dėmesio! Didelis išpardavimas Avalon Galerijoje** nuo sausio 2-os iki 11-tos d. — 10% iki 50% nuolaidą ant importuoto kristalo, aukso ir gintaro papuošalų, Lladro, Dresden, Hummel figūrėlių, Anri medžio drožinių ir daug kt. Taip pat ir paveikslų. **Dalė ir Romas Daukšai**, savininkai, kviečia pasinaudoti papigintomis kainomis. Adr. 4243 Archer Ave. (tarp Sacramento Ave. ir Whipple St.), Chicagoje. Tel. 247-6969. Atidara kasdien nuo 10 val. ryto: pirmadienį ir ketvirtadienį iki 8 val. vak.; antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį iki 6 val. vak. Sekmad. nuo 11 v. ryto iki 4 v. popiet. (sk.)

× **Pramoginių daiktų nuotai-**kinga, įsenuota popietė įvyks Jaunimo centro kavinėje sausio 4 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Popietę rengia sol. Iz. Motekaitienės Dainavimo Studija. Atskiri pakvietimai nebus siunčiami. Visi laukiami! Įėjimas veltui. Kavutė ir užkandžiai. (pr.)

× **Šie Michigan valstijoje** gyvenantys asmenys paaukojo JAV Lietuvių jaunimo sąjungos Gynimo fondui: 10 dol. — Stasys Garliuskas, A. ir B. Astašaičiai, K. Neverauskas, G. Kvietytis, Antanas ir Aldona Pasakai, Alfonsas Nakas, Antanas ir Stasė Zaprackai, Jonas Leona- vičius, Lionginas ir Jūratė Pečiūros, Algis ir Albina Atkočiai; 5 dol. — Marija Jankauskienė, Elizabeth Brus, P. Burnis, Česlovas ir Adelė Staniuliai, H. Grinius, K. Sragauskas, E. Baltrušaitienė, S. Smaliuskienė, Julija Duobaitė, Stasys Juėnas, S. Vasiulienė, Kazys ir Estella Gogelis. JAV LJS valdyba nuosirdžiai dėkoja už paramą. (pr.)

Lietuviška eglutė tarptautiniam Clevelando Hopkins aerodrome. Pro ją praeina kasdien tūkstančiai keleivių. Papuošė Clevelando šaulės, vadovaujančios O. Mikulskienės. Prie eglutės stovi Aida ir Rama Bublytės.

Nuotr. Vl. Bacevičius

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

NUOTAIKINGAS PASTININKŲ KALĖDINIS POBŪVIS

Lietuvių pastininkų sąjunga š. m. gruodžio mėn. 14 d. Chicagoje, nuotaikingai atšventė tradicinį, kalėdinį pobuvį — bendras Kūčias.

Kalėdinė šventė pradėta pamaldomis Tėvų jėzuitų koplyčioje. Už gvuosius ir mirusiuosius pastininkus bei jų šeimas tėvynėje, išstėrimuose bei laisvajame pasaulyje šv. Mišias atnašavo Sąjungos dvasios vadas kun. Juozas Juozėvičius, ta proga pasakydamas jautrų, pastininkų šeimai prisimenanti, meilę Dievui ir žmogui įykiantį, bei Kalėdų prasmę iškeliantį pamokslą.

Šv. Mišių skaitymus atliko Jurgis Janušaitis. Aukos prie altoriaus atnešė Sąjungos nariai Veronika Janušaitienė ir Otonas Kapteinis. Pamaldų dalyviai pagiedojo keletą giesmių.

Po pamaldų gausus būrys pastininkų bei jų artimųjų rinkosi Kotrynos ir Kosto Repšių namuose, kur įvyko Sąjungos narių metinis susirinkimas, o po jo Kūčios.

Susirinkimui pirmininkavo valdybos pirm. Jonas Indriūnas, sekretoriavo Jurgis Janušaitis.

Valdybos veiklos apžvalgą padarė pirm. Jonas Indriūnas. Jis pažymėjo, kad Sąjunga, esamos sąlygose, atlieka savo uždavinį: ruošia tradicinius kalėdinius pobuvius, vasaros metu gegužėn. Iš sutelktų, kuklaus pelno parėmė mūsų bendrinis veiksnys — LB Vlika, Alta ir Balfa, lietuviška spauda, radio valandėlės ir, paskutiniuoju laiku, lietuvių sportininkų išvyką Australijoje bei „Lituanicos“ klubą. LPS- ga galėtų būti graži pavyzdžių kitoms didelėms organizacijoms, kurios savose kasose turi po kelio ar net keliasdešimt tūkstančių dolerių, tačiau didesniųjų lietuviškos veiklos užmojų neremia, arba remia labai kukliomis aukomis.

Išdo stovį pranešė išdininkas Julius Pocius. Kontrolės komisijos pirm. Romualdas Nemickas pranešė, kad išdas, piniginių atskaitomybės ir dokumentai tvarkomi gerai.

Susirinkimui vienbalsiai prasant valdyba ir kontrolės komisija sutiko dar vienus metus eiti pareigas.

Sekr. Jurgis Janušaitis perskaitė paskutiniojo neprik. Lietuvos Pašto valdybos direktoriaus ir Sąjungos garbės pirm. inž. Vlado Biručio ir vieno iš Sąjungos steigėjų — Justino Gečiausko bei serganto narės Stasės Cesevičienės nuosirdžius sveikinimus pastininkų šeimai. Perdavė sveikinimus ilgamečio Sąjungos prieštariaus kapt. Eugenijaus Petrausko ir Sąjungos narių Balčiūnienės ir Cesevičienės, kurie prie sveikinimų pridėjo sąjungai paremti po 10 dol.

Kūčių stalą ir susirinkusius palaimino kun. Juozas Juozėvičius.

— Kūčių vaišės paruošė darbdarbių šeimininkės K. Reršienė, Ona Idzelienė ir Rožė Mieliauskienė, joms talkino parengimų vadovas Kostas Repšys. Atsėdėdama tartininkams — Kostui Repšiui, šeimininkėms ir kun. Juozui Juozėvičiui valdyba įteikė simbolines kalėdines dovanėles.

Kūčių metu Vincas Kuliešius paskaitė jausmingą savos kūrybos eilėraštį. Visi dalyviai, vadovaujant Kuliei ir Sidagiui, pagiedojo keletą kalėdinių giesmių.

Senosios kartos ilgamečio veikėja Pranutė Ivanauškienė sveikino pastininkus, jų šeimas ir pasiūlydė šios organizacijos gražia veikla.

Pabaigoje valdybos vardu Jurgis Janušaitis visiems pastininkams išreiškė nuosirdžius šventini linkėjimus, padėkojo kun. Juozui Juozėvičiui už pamaldas koplyčioje ir visiems prisidėjusiems prie Sąjungos veiklos bei šio pobuvio surošimo.

Pažymėtina, kad valdyba gražiai tvarko sąjungos albumus ir į didelę knygą klijuoja pastininkų veiklą liečiančias aprašymų iškarpas iš lietuvių spaudos. Tai vertinga medžiaga, liudijanti pastininkų veiklą išvijoje.

Si pastininkų šventė praėjo pakilioje nuotaikoje, gražiai pabendrauta, pagyventa prisiminimais ir išsiskirstyta su linkėjimais ir ateinančiais metais vėl susitikti Kalėdų švenčių proga.

Jurgis Janušaitis

CHICAGOS ŽINIOS

KAS VADOVAUS MOKYKLOMS?

Chicago miesto mokyklų taryba nubalsavo kviesti mokyklų superintendentu negra Frederick D. Holliday, kurs yra superintendantu Yorko, Pa., švietimo tarybos, tačiau Chicago mokyklų tarybos nariai negali jo nenuvoti, Reikalas pasilieka neišspręstas.

PASKOLA NAMAMS

Chicago miesto vadovybė suplanavo užtraukti 90 mil. dol. paskolą ir ją panaudoti namų pagerinimui mieste, skolinant pigesniais procentais.

ŠOFERIS NEGALI, VAGISIAI GALI

Pietinėje Chicago daly šeštadienį persautas Chr. Crisp, 17 m. Jackson Parko ligojone jam padaryta operacija. Jį persėvė autobuso šoferis E. Boone, 29 m. Įvyko taip: šoferis, pamatęs autobuse Crisp su sėbru, persėjo keleivius saugotis, nes atsirado kišėnė. Tada Crisp su draugu prisitartinio prie šoferio, kuris, pamatęs pavojų, sustabdė autobusą ir išlipo. Abudu užpuolėjam nusekė pasikui jį. Crisp pradėjo pulti šoferį, o jo draugas Chr. Jonas palaido šūvį. Gindamas šoferis persėvė Crisp. Šoferiui gali tekti aiškintis, nes šoferiams neleidžiama vežiotis ginklo.

Pasidalinta tradiciniais kalėdais.

Kūčių vaišės paruošė darbdarbių šeimininkės K. Reršienė, Ona Idzelienė ir Rožė Mieliauskienė, joms talkino parengimų vadovas Kostas Repšys. Atsėdėdama tartininkams — Kostui Repšiui, šeimininkėms ir kun. Juozui Juozėvičiui valdyba įteikė simbolines kalėdines dovanėles.

Kūčių metu Vincas Kuliešius paskaitė jausmingą savos kūrybos eilėraštį. Visi dalyviai, vadovaujant Kuliei ir Sidagiui, pagiedojo keletą kalėdinių giesmių.

Senosios kartos ilgamečio veikėja Pranutė Ivanauškienė sveikino pastininkus, jų šeimas ir pasiūlydė šios organizacijos gražia veikla.

Pabaigoje valdybos vardu Jurgis Janušaitis visiems pastininkams išreiškė nuosirdžius šventini linkėjimus, padėkojo kun. Juozui Juozėvičiui už pamaldas koplyčioje ir visiems prisidėjusiems prie Sąjungos veiklos bei šio pobuvio surošimo.

Pažymėtina, kad valdyba gražiai tvarko sąjungos albumus ir į didelę knygą klijuoja pastininkų veiklą liečiančias aprašymų iškarpas iš lietuvių spaudos. Tai vertinga medžiaga, liudijanti pastininkų veiklą išvijoje.

Si pastininkų šventė praėjo pakilioje nuotaikoje, gražiai pabendrauta, pagyventa prisiminimais ir išsiskirstyta su linkėjimais ir ateinančiais metais vėl susitikti Kalėdų švenčių proga.

Jurgis Janušaitis

LB VID. VAKARŲ APYLINKIŲ DĖMESIUI

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba, pildydama JAV LB Įstatų ir Krašto valdybos įsipareigojimus, sausio 11 dieną, 1981 metais, Jaunimo centre, Chicagoje, šaukia apygardos, apylinkių valdybų pirmininkų, valdybų narių ir revizijos komisijų pirmininkų informacinį susirinkimą. Bendrojo reikalams aptarti.

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdybą sudaro: Kazys Laukaitis — pirmininkas, Stasys Jakubauskas — vicepirm., Richardas Burba — išdininkas, Danguolė Valentinaite — sekretorė, Agnė Katiliškytė — vicepirm. švietimo reikalams, Julius Valeika — vicepirm. kultūros reikalams ir Romualdas Nemickas — valdybos narys. Apygardą sudaro 16 apylinkių, esančių Arkanso, Indianos, Illinois ir Wisconsin valstijose. 22 LB Tarybos nariai atstovauja šiai apygardai IX JAV LB Taryboje.

DYLAN THOMAS SCENOS

Zymaus anglų poeto, savo laiku labai populiaraus JAV-se — Dylan Thomas — kūrybą skatinti būdu šią savaitę perteikė Chicago City teatras, 410 So. Michigan Ave. Igdudę profesionalai aktorai parodė didelį sėkmumą gyvai ir vaizdžiai perteikti rašytojo poezijos ir prozos kūrinis. Nuo sausio 15 d. šis teatras statys Herbert Allen "Playmates".

HOLLIDAY SUTINKA

Negras Pennsylvanijos pedagogas Fr. D. Holliday, daugumos Chicago švietimo tarybos narių parinktas miesto mokyklų superintendentu, sutiko eiti šias pareigas, jeigu jis galutinai bus pakviestas.

MERES PADEJEJAS

Chicago merė Byrne savo štabo vadovybėn parinko negra James C. Taylor, 50 m., su mėnesine alga 70,000 dol. Taylor yra Illinois atstovų rūmų narys, ir jo abidvi algos sieks netoli 100,000 dol. per metus.

MIRĖ GAISRE

Vakarinioose Chicago priemiesčiuose gaisruose pirmadienį žuvo trys žmonės, vienas jų įtariamasis padegimu. Bel View restorano gaisravietėje Bellwoode rastas lavonas. Apžainta, kad tai Kastan N. Karlos, čikagietis. Prie jo buvo didelis indas gaminimui.

J. A. VALSTYBĖSE

— Stasys Barzdukas, buvęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, po nuodugnių tyrimų paliekamas gydymui Amerikos Sveikatos institute Washington. Gydymojo numato, kad ten gali išbūti bent iki vasario mėnesio pradžios. Ir ligojone būdamas, labai nenori atsisukti nuo lietuviško visuomeninio gyvenimo. Jo adresas: Unit 5E, Room 223B, Building 10, Clinical Center, National Institutes of Health, Bethesda, MD 20014. Telefonas (301) 496-3738.

— "Lithuanian Military Arms" — tokia antraštė "The Gun Report" 1981 m. sausio mėn. numerio, įdėjo ilgoką, 6 puslapių H. L. Gaidis straipsnį. Straipsnis iliustruotas net 24 nuotraukomis: Lietuvos ir Europos žemėlapiu, prez. Smetonos, D.L.K. Gedimino atvaizdais, penklėmis, kariuomenės dalinių ir įvairių, daugiausia nepriklausomybės laikų kariuomenės vartotų ginklų nuotraukomis. Pridėta ir trumpa Lietuvos istorija. Žurnalą redaguoja Kenneth W. Liggitt, adresas: P. O. Box 111, Aledo, Illinois 61231. Atskiro numerio kaina 2 dol.

— **Lietuvės diakonas**. Gruodžio mėnesį Hartforde buvo įšventinta septyniolika naujų diakonų, jų tarpe vienas lietuvis Vincent A. Klimas. Įšventinimus atliko vietos arkivyskupas John F. Whealon. Vincent A. Klimas gimė ir užaugo Waterbury, Connecticut valstijoje. Ten buvo ilgalaukis šv. Juozapo lietuvių parapijos choro pirmininku. Šiuo metu gyvena Terryville miestelyje, kur yra Nekalto Prasidėjimo parapijos narys. Vincent Klimas ne vienintelis šeimos narys pasižinęs religiniam gyvenimui. Jo sesuo, seselė Marie Annette, priklausė Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolynui.

OKUP. LIETUVOJE

— Margarita Bučienė (Bagdžiūnaitė), kuri gyveno Troškūnuose, mirė Panevėžyje, spalio 22 d. ir buvo palaidota Troškūnuose. Ji buvo sulaukusi 95 metų amžiaus. A. a. Margarita pa-

DENGIAME IR TAIŠOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS

Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.

Skambinkite

ARVYDUI KIELAI

Tel. — 434-9655

liko Amerikoje seserį Sofiją Sakalienę, anūkė Aldoną Sakalaitę. Jos gyvena Valparaiso, Ind. Sakalienė yra žmona a. a. Igno Sakalo, ilgamečio "Draugo" redaktoriaus. Sofija Sakalienė per ilgus metus buvo "Moterys Dirvos" redaktorė.

— **Moterys gelbėtojas**. Centrinės Šakių ligoninės akušerinio - ginekologinio skyriaus vedėjas Antanas Gudauskas už nelegalius abortus gavo ketverius metus bendrojo režimo pataisos darbų kolonijoje. Kaune medicinos institutą jis yra baigęs 1972 m., porą metų dirbęs Vilkaviškyje. Reportažą "Pamynęs gydytojo garbę" 1980 m. spalio 29 d. laidoje paskelbė "Tiesos" darbuotojai Vanda Bogušienė ir Juozas Meškauskas, jaunąjį gydytoją aplankę jau kalėjime. Jų teigimu, sovietinis įstatymas nęstumo nutraukimą leidžia, kai jis nėra ilgesnis kaip 12 savaičių. Iš bylos konkrečiai minimi trys gydytojo A. Gudausko nusikaltimai. Priešlaikinį gindymą vaistais jis sukėlė vienai ištękėjusiai moteriai iš kaimyninio Suvalkijos miesto, kai nęstumas jau buvo 18 savaičių, ir dviem merginomis iš Šakių. Vienos nęstumas buvo 20 savaičių, kitos — net 27. Ištękėjusi moteris jau turėjo du mažamečius vaikus ir tuo metu buvo susipykusi su savo vyru. Pirmosios šakietės tėvui nepatiko būsimasis žentas, tad jis patė netuščiom rankom važinėjo pas A. Gudauską. Antroji šakietė prašė si pagalbos, kai ją atsisakė vesti

AUSTRALIJOJE

— **Lietuvių skautų** žių stovykla ruošiamą Adelaidės apylinkėse, sausio 2-11 dienomis. — **Adelaidės lietuviai** gražiai atšventė Kristaus Valdo šventę. Religinei programai vadovavo šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Albinas Spurgis, MIC.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

Puiki dovana šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga!

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA ASTUNTOJI LAIDA

Surengta

Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido astuntą laidą šios populiaros virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagrazino šią laidą, naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra suklūsi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$5.75

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.